

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Kolumbie a její integrační tendence
Colombia and Its Integration Tendencies

Student: Karolína Krůtová
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Iva Honová, Ph.D.

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace

Zadání bakalářské práce

Student:

Karolína Krůtová

Studijní program:

B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor:

6210R004 Eurospráva

Téma:

Kolumbie a její integrační tendence
Colombia and Its Integration Tendencies

Jazyk vypracování:

čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika Kolumbie a její integrační předpoklady
 3. Zapojení Kolumbie do integračních procesů
 4. Efekty integrační spolupráce Kolumbie
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BAGLEY, Bruce M. a Jonathan D. ROSEN. *Colombia's political economy at the outset of the twenty-first century. From Uribe to Santos and beyond*. London: Lexington Books, 2015. 341 s.

ISBN 978-0-7391-9293-1.

DOSENRODE, Soren (ed). *Limits to Regional Integration*. Farnham: Ashgate, 2015. 257 s.

ISBN 978-1-4724-5334-1.

VANDEN, Harry E. a Gary PREVOST. *Politics of Latin America: The power game*. 5. vyd. New York:

Oxford University Press, 2014. 636 s. ISBN 978-0-19-934025-5.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Iva Honová, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

Ing. Boris Navrátil, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 a 10, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě 6.5.2016

.....
Karolína Krůtová

Poděkování

Velmi děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Ivě Honové, Ph.D. za odborný dohled při vypracování téhle práce, za cenné rady, pomoc a připomínky, které mi byly poskytnuty.

Obsah

1	Úvod.....	9
2	Charakteristika Kolumbie a její integrační předpoklady	10
2.1	Geograficko-přírodní aspekty	10
2.2	Hospodářství a ekonomika	12
2.3	Historie Kolumbie	16
2.4	Obyvatelstvo a kultura	18
2.5	Politické uspořádání země.....	21
3	Zapojení Kolumbie do integračních procesů	26
3.1	Vymezení integrace	26
3.1.1	Motivy integrace	27
3.1.2	Dvě základní větve členění	27
3.1.3	Kritéria členění regionálních integrací	28
3.1.4	Integrační stupně.....	29
3.1.5	Začátky integrace v Kolumbii a v jižní Americe.....	32
3.2	Andské společenství národů.....	33
3.3	Latinskoamerické integrační sdružení	36
3.4	Unie Jihoamerických národů.....	38
3.5	Pacifická aliance.....	41
4	Efekty integrační spolupráce Kolumbie.....	44
4.1	Působnost integračních tendencí na ekonomické ukazatele.....	44
4.2	Integrační spolupráce Kolumbie a EU	49
4.2.1	Vývoj spolupráce Kolumbie a EU	50
4.2.2	Mnohostranná obchodní dohoda EU-Kolumbie.....	51
4.2.3	Výsledky kooperace a budoucnost	53
4.3	Integrační spolupráce Kolumbie a České republiky	54
4.3.1	Vývoj vzájemných obchodních vztahů Kolumbie a ČR	55
4.3.2	Úspěšnost obchodní spolupráce.....	57
4.3.3	Česká pobočka Wolf Invest Ltd.	58
4.3.4	Zajímavosti a základní pravidla obchodních zvyklostí	60
5	Závěr	64
	Seznam použité literatury	67
	Seznam zkratk	75

Seznam grafů, obrázků, tabulek	77
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	80
Seznam příloh.....	81

1 Úvod

Téma této bakalářské práce zní Kolumbie a její integrační tendence. Kolumbie se stává čím dál více důležitější v rámci integračních procesů a světového obchodu. Získává stále více na důležitosti. Nechvalně známa je díky drogám, ale své místo v obchodě si vydobyla i díky vynikající kávě a dalším surovinám. Kolumbijská republika prošla řadou změn, od vládnutí charakteristické útlakem a terorizováním místních obyvatel až k postupnému vytváření demokracie a jejímu prohlubování. Nachází se na jihoamerickém kontinentu a její důležitosti nahrává i fakt, že je čtvrtou největší zemí tohoto kontinentu z hlediska své rozlohy a druhou největší zemí jižní Ameriky díky počtu obyvatel. Je rovněž členem mnoha integračních uskupení a mezinárodních organizací a neustále se snaží své integrační tendence posilovat a rozvíjet za účelem získání většího vlivu a lepší výchozí pozice pro uzavírání významných obchodních transakcí a partnerství.

Tato bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol, včetně úvodu a závěru. Druhá kapitola „Charakteristika Kolumbie a její integrační předpoklady“ je zaměřena na geograficko-přírodní aspekty a historie, hospodářsko-ekonomickou situaci, skladbu obyvatelstva, včetně vzdělání, kultury a politického uspořádání Kolumbie.

Třetí kapitola „Zapojení Kolumbie do integračních procesů“ je zaměřena na teoretické vymezení integrace jako takové, její členění, formy a stupně. Poté jsou vybrány konkrétní integrační uskupení, jejíž členem je právě Kolumbijská republika. Tyto integrační uskupení jsou seřazena od nejstaršího uskupení po nejnovější uskupení. Každé integrační uskupení je rozebráno na cíle a smysl konkrétního integračního uskupení a jak je toto uskupení prospěšné pro Kolumbii.

Čtvrtá kapitola „Efekty integrační spolupráce Kolumbie“ se věnuje efektům integrační spolupráce Kolumbie. V této kapitole je mapován vývoj zahraničních vztahů a obchodu v rámci jižní Ameriky a USA a následně hodnocen vývoj vztahů vůči Evropské unii. Poslední část je věnována analýze vztahů s Českou republikou, především vývoji obchodních transakcí.

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení integračních předpokladů Kolumbijské republiky, zmapování jejího členství v integračních uskupeních, zhodnotit efekty integrační spolupráce Kolumbie a doporučit možnosti dalšího rozvoje mezinárodních a obchodních vztahů a poskytnout varianty pro případné proniknutí konkrétní české firmy na kolumbijský trh.

2 Charakteristika Kolumbie a její integrační předpoklady

V první části bakalářské práce jsou blíže charakterizovány integrační předpoklady Kolumbie formou charakteristiky geograficko-přírodních aspektů, hospodářství a ekonomiky, obyvatelstva a kultury, historie a politického systému. Jako jediná z latinskoamerických zemí má přístup ke Karibskému moři a současně k Tichému oceánu. Má výhodnou polohu, bohaté přírodní aspekty a historii a kolumbijská ekonomika má v posledních letech rostoucí tendenci.

2.1 Geograficko-přírodní aspekty

Kolumbijská republika se nachází na jihoamerickém kontinentu, konkrétně na severozápadě jižní Ameriky. Je vytyčena mezi 66° až 79° z.d. a 12° s. až 4° j.š. Lze ji charakterizovat jako poloostrovní stát, který jako jediný na tomto kontinentu je omýván Tichým oceánem a Karibským mořem. Tato skutečnost dodává Kolumbii na atraktivitě a zajímavosti. Své hranice sdílí s Panamou, na severovýchodě a východě s Venezuelou, na jihovýchodě sousedí s Brazílií, která je největším státem v jižní Americe. Na jihozápadě sousedí s Peru a Ekvádorem viz obrázek 2.1. Hlavním městem Kolumbie je Bogota, která je rovněž největším a nejlidnatějším městem. Dalšími velkými městy jsou Cali, Medellín a Barranquilla (Školní atlas světa, 2006, str.117). Díky své rozloze, která činí 1 138 910 km², je čtvrtou největší zemí v jižní Americe (Mapsofworld, 2014). V komparaci s rozlohou České republiky je rozloha Kolumbijské republiky přibližně 14krát větší. Tento rozdíl se dá považovat za dosti markantní.

Obr. 2.1 Politická mapa Kolumbie

zdroj: Školní atlas světa, 2006

Málokterá země má tak rozmanité přírodní aspekty, různorodost povrchu, fauny a flóry. Kolumbie se nachází v tropickém podnebném pásu, které se zde liší pouze množstvím srážek. Rozpětí srážek se zde pohybuje od 760 mm do 2500 mm za rok. Téměř polovina území je tvořena nížinami, které jsou při hranicích s Panamou, Venezuelou, Brazílií a Peru. Nejznámějšími jsou Orinocká a Amazonská nížina. Další polovina Kolumbijské republiky je tvořena náhorními plošinami a Andskými Kordillerami, které se na území Kolumbie člení do tří větví - Západní Kordillera, Centrální Kordillera a Východní Kordillera. Lokalizovat je můžeme od středu území směrem k jihozápadu k hranicím s Ekvádorem. Kolumbijským nejvyšším vrcholem je Cristóbal Colón s úctyhodnou výškou 5 775 m n.m. Vrchol Cristóbal Colón je mnohem vyšší než naše nejvyšší hora (Lysá hora).¹ Vodní toky jsou zde také hojně zastoupeny. Nejdelšími řekami jsou Magdalena a Cauca, ale nachází zde i jiné řeky jako Meta nebo Atrato (Encyklopædia Britannica, 2016). Přírodní mapa Kolumbie je znázorněna v příloze č.1: „Přírodní mapa Kolumbie“.

¹ Cristóbal Colón dokonce převyšuje i nejvyšší horu Evropy, Mont Blanc. Je vyšší o 965 metrů. Za nejvyšší horou světa, Mount Everest, svou výškou zaostává. Je nižší o přibližně 3 000 metrů.

2.2 Hospodářství a ekonomika

Díky třem základním faktorům (výhodné geografické poloze, povrchu země a podnebnému pásu) Kolumbijci produkují velké množství druhů přírodních i nerostných surovin. Kromě koky² pěstují velké množství kaka, banánů, cukrové třtiny, kávy³, kukuřice ale i brambor, bavlny a jiných surovin (světař: Kolumbie, 2007-2012). V příloze č.2 „Kolumbijská kávová plantáž“ můžeme vidět, jak taková kolumbijská kávová plantáž vypadá. Množství půdy využívané pro zemědělské účely neustále roste, v roce 2013 zaobírala zemědělská plocha rovných 40% z celkové orné půdy. Využívání půdy k zemědělským účelům má v průběhu let až na pár výkyvů rostoucí tendenci (WorldBank,2016). Mezi hlavní nerostné suroviny, které se těží v hojném počtu, jsou nikl, uhlí, zlato, ropa, platina, síra nebo železná ruda. Zlato je hojně těženo hlavně v oblastí „trojvětří“ Kordiller (Západní, Centrální a Východní) viz obrázek 2.2.

Obr. 2.2 Nerostné suroviny v Kolumbii

zdroj: www.mapsofworld.com

² Z koky se vyrábí koks, díky kterému je Kolumbie proslavena a je jednou z drogových velmocí.

³ Káva je pro Kolumbii jednou z hlavních vývozních surovin. Představuje stabilní stavební kámen kolumbijské ekonomiky.

V příloze č.3 „Vysvětlivky značek nerostných surovin“ lze nalézt vysvětlení jednotlivých zakreslených znaků na území Kolumbie. Těžba uhlí patří mezi nejstarší těžbu, její počátky sahají až do počátku dvacátého století (Encyklopædia Britannica, 2016). Přestože má Kolumbie bohaté zdroje nerostných surovin a věnuje se pěstování různých druhů surovin, tak tyto dva sektory dohromady zaměstnávají přibližně 40% obyvatelstva. Největší podíl na zaměstnanosti osob má sektor služeb. Tento sektor taky zaznamenal v roce 2014 největší nárůst oproti roku 2013. Například komunální a sociální služby vzrostly v roce 2014 o 5,5%. Naopak nejnižší nárůst zaznamenal sektor průmyslu, který stoupl o pouhých 0,2% (Ministerstvo zahraničních věcí ČR).

Podle Bagleyho a D. Rosena (2015, s. 44) se v současnosti v Kolumbii mluví o reformě zemědělství. Tato reforma je v nynější době mnohem více důležitá než v předchozích letech. Měla by se více orientovat na rodinné farmy a malé zemědělské podniky. Kroky, které by měly být podniknuty v této reformě a obecně v zemědělské politice se dají klasifikovat do následujících bodů:

- zabránit hromadění pozemků pro spekulativní účely pomocí různých opatření jako je například daň z pozemku,
- Kolumbie má hodně půdy získané nezákonně a tato zemědělská reforma by měla pomoci obnovit půdy, kterou nezákonně získal stát či soukromé subjekty a tuto půdu poskytnou s lepšími právy a podmínkami,
- ochraňovat existenci malých firem a chránit jejich práva,
- podpořit produktivitu malých rodinných farem, zlepšit jejich příjmy a obnovit ztracené kapacity veřejného sektoru k produkci veřejných statků v rodinných firmách a nadále tuto produkci posilovat,
- podporovat převod pozemků z velkých firem do menších podniků,
- podporovat sdružování drobných zemědělců a jejich kolektivních akcí,
- využívat potenciální spoluúčasti a přínosů, které by mohly velké firmy utvořit a generovat skrze malé rodinné farmy.

Kolumbijská ekonomika má rostoucí a rozvíjející se charakter, a to hlavně díky větší produktivitě, inovacím a přímých zahraničních investic. Tento ekonomický růst je neustále omezován růstem inflace, která je měřena pomocí indexu spotřebitelských cen v tabulce 2.1. V roce 2014 vzrostla na 2,9 %. Vývoj inflace měřené indexem spotřebitelských cen je patrný v následující tabulce 2.1.

Tab. 2.1 Vývoj inflace (index spotřebitelských cen, v %)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kolumbie	7,0	4,2	2,3	3,4	3,2	2,02	2,9
USA	3,84	-0,36	1,64	3,16	2,07	1,46	1,62
ČR	6,35	1,04	1,41	1,94	3,3	1,43	0,34

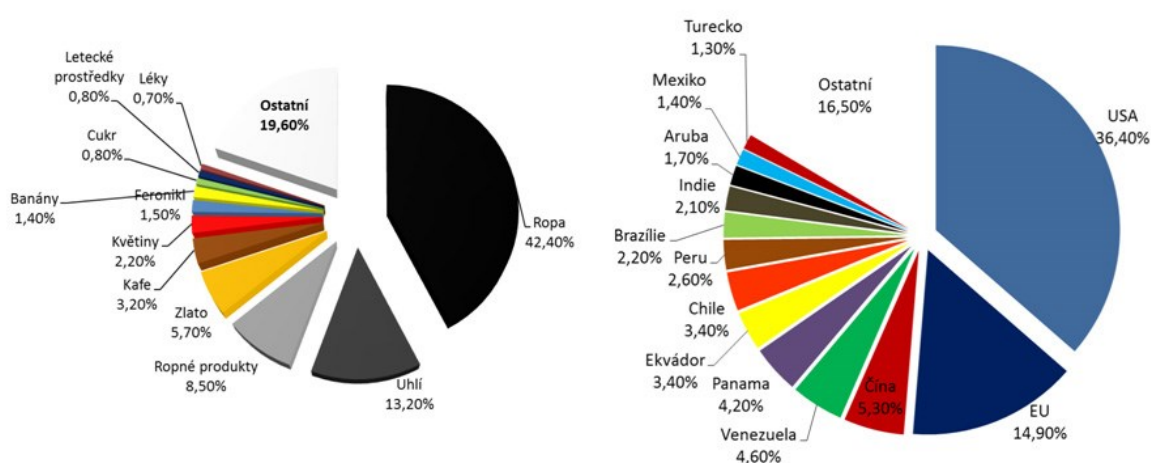
zdroj: WorldBank, Politics of Latin America (2015, s.182), vlastní zpracování

Z předchozí tabulky můžeme vyčíst, že největší pokles nastal na přelomu roků 2008 a 2009 a to hlavně z důvodu velké hospodářské a ekonomické krize, která v té době propukla a probíhala. Byla natolik rozsáhlá, že se dotýkala téměř celého světa. V Kolumbii růst spotřebitelských cen se projevil mezi lety 2010 a 2011, ale poté nastal opět pokles a růst spotřebitelských cen nastal až v roce 2014. Růst spotřebitelských cen je nebezpečný faktor, který by mohl ohrozit ekonomický růst Kolumbie, prozatím však nijak výrazně neomezuje ekonomický růst Kolumbie. Ten má dlouhodobou rostoucí tendenci. Dokazuje to i výše HDP na obyvatele měřený paritou kupní síly, která v roce 2014 dosáhla 11 977 USD. V roce 2013 byla hodnota HDP na obyvatele o 340 USD nižší a v roce 2012 o dalších 300 USD nižší. V příloze č.4 pod názvem „Vývoj HDP“ vidíme vývoj HDP na obyvatele v paritě kupní síly, růst HDP v % a vývoj celkového HDP v miliardách USD. V roce 2015 se růst HDP zpomalil na 3,1%. Toto oslabení došlo především díky snížení produkce a snížení objemu exportu ropy. Největšími obchodními partnery Kolumbie pro rok 2014 byly USA, EU a Čína (businessinfo, 2016). S Evropskou unií má Kolumbie bilaterální dohodu, tzv. Mnohostrannou obchodní dohodu, která má příznivý dopad na vzájemné obchodní vztahy a rozvoj další spolupráce.

Spojené státy americké jsou ve srovnání uvedeny proto, že i v roce 2015 byly zemí, kde se nejvíce soustřeďoval kolumbijský export a je největším obchodním partnerem. Toto prvenství má i přesto, že za listopad 2015 zaznamenala obchodní bilance s USA jedno z největších záporných sald (businessinfo, 2016). Kolumbie je rovněž jednou z největších ekonomik světa. Z roku 2008 na rok 2009 zaznamenala inflace největší propad a to o přibližně čtyři procentní body a dosahovala záporných hodnot. Klesla na hodnotu -0,36 a to z důvodu velké hospodářské a finanční krizi, která měla místo vzniku právě ve Spojených státech amerických.

Kolumbie a její ekonomika, společně s ostatními andskými státy⁴, by se měly společně stát tahouny ekonomiky a jejího růstu v Latinské Americe. Brazílie totiž v současnosti bojuje s velkou recesí její ekonomiky. Ekonomická recese mimo jiné nastala i díky poklesu cen ropy a nerostných surovin a politické krizi v Brazílii. Podle Mezinárodního měnového fondu by se recese v letošním roce v Brazílii měla ještě prohlubovat. Naopak postavení Kolumbie a Peru by se mělo utužovat a zvyšovat. Měly by se stát klíčovým hráčem na poli mezinárodního obchodu a ekonomického růstu zemí Latinské Ameriky.

Graf 2.1 Struktura obchodních partnerů a komodit (export)

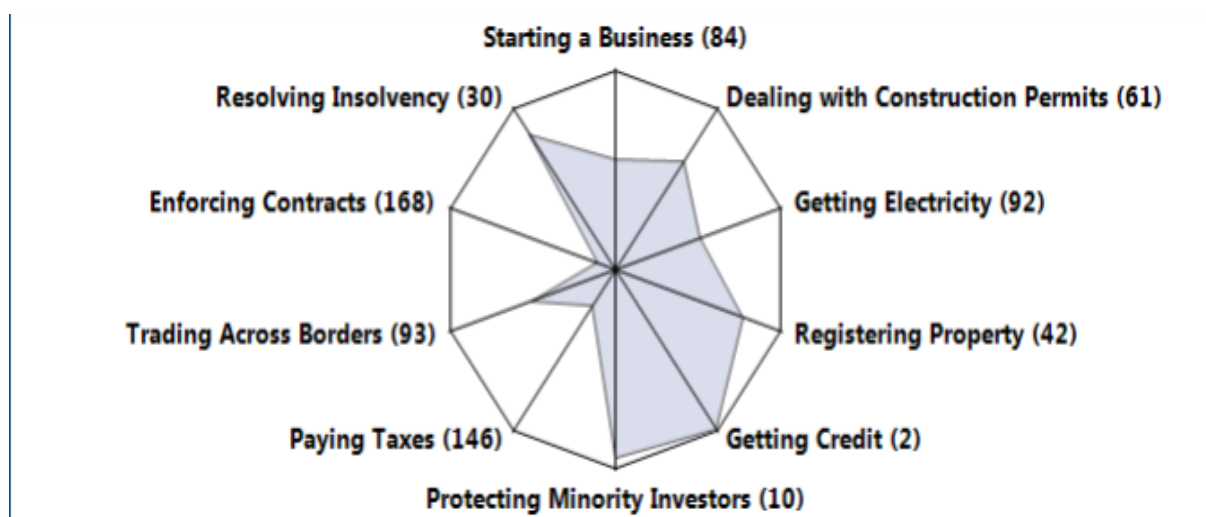

zdroj: South America Connections, 2012

Graf 2.1 je z roku 2012 a dokazuje, že největšími obchodními partnery je USA, Evropská unie a Čína. USA má i prvenství co se týče importu Kolumbie. Co se týče importu a struktury zemí, ze kterých Kolumbie dováží, se můžeme podívat do grafu v příloze č.5 „Struktura importu a zemí“. První tři příčky zemí, ze kterých dováží Kolumbie, si udržují stejné země jako v exportu. Ovšem struktura dovážенých komodit se liší. Nejvíce dováží suroviny a polotovary, kapitálové statky a spotřební zboží. Mezi hlavní exportní suroviny patří ropa a ropné produkty, uhlí, zlato, káva a květiny.

⁴ Mezi andské státy kromě Kolumbie řadíme rovněž Peru, Chile a Bolívii.

Graf 2.2 Umístění Kolumbie v jednotlivých ukazatelích

zdroj: Doing Business Colombia, 2015

Podle studie Doing Business⁵ se Kolumbie v roce 2015 umístila na 34. místě⁶ (Doing Business, 2015, str. 4). Toto umístění lze vnímat jako jakousi odměnu za rozšiřování obchodních vztahů a rozvoje nových partnerství. V grafu 2.2 můžeme pozorovat, že nejlépe si vedla v oblasti získávání úvěrů a ochrany menšinových investorů. Nejhůře si vedla v rámci vymáhání pohledávek (smluv) a placení daní.

Umístění jednotlivých států je ukázané v příloze č. 6 „Mapa umístění“, kde tyto příčky jsou vymezeny v rámci rozmezí.

2.3 Historie Kolumbie

Historie Kolumbie je dlouhá a bouřlivá. Datuje se až do doby před španělskou invazí koncem 15. století, kdy se na území nynější Kolumbie vyskytovaly vyspělé indické civilizace. Na počátku 16. století se začaly objevovat první španělské invaze, ať již Rodrigem de Bastidasem nebo Franciscem Pizarronem. Oficiální dobytí a následné vedené formování Kolumbie začíná založením města Santa Marta na severním pobřeží Kolumbie a následným založením města Cartagena. Hlavní město, Bogota, bylo založeno v roce 1538 (Encyklopædia Britannica, 2016).

⁵ Doing Business je studie, která porovnává 189 ekonomik světa a jejich podmínky pro podnikání podle následujících faktorů. Tyto faktory jsou začátek podnikání, vyrovnávání se se stavebním povolením, přístup k elektřině, registrace majetku, získání úvěru, ochrana menšinových investorů, placení daní, obchodování přes hranice, vymáhání smluv (pohledávek) a řešení úpadku.

⁶ Česká republika se umístila na 44. místě za rok 2015.

Práce se více zaměřuje na historii od počátku devatenáctého století, kdy se Kolumbie stala nezávislou.

Španělská nadvláda nad tímto územím panovala až do počátku devatenáctého století, kdy Napoleon v roce 1808 sesadil krále Ferdinanda VII. ze španělského trůnu. Tímto činem, který otřásl celý kontinent, získala Kolumbie svou politickou nezávislost. Boje za nezávislost pokračovaly až do roku 1819, kdy Simon Bolívar porazil Španěly v bitvě u Boyacá. Avšak na různých místech boje pokračovaly až do roku 1823. Klidné období nenastalo ani poté. Sotva uběhlo deset let a od Kolumbie se oddělila Venezuela a Ekvádor. Druhá polovina 19. století nebyla o nic klidnější. Nesla se v duchu občanských válek, které způsobily mnohé potíže, včetně hospodářských problémů a velkých ztrát na životech. Občanských válek bylo celkem sedm a bojovaly mezi sebou dvě politické strany, konzervativci a liberálové. První občanská válka nastala v roce 1851 a pouhé tři roky poté propukla další. Třetí občanská válka mezi těmito dvěma stranami trvala dva roky. Konala se v letech 1860 až 1862. Liberalisté v této bitvě s přehledem porazili konzervativce, což zapříčinilo posílení totožnosti liberálů mezi chudými a bohatými. Čtvrtá, pátá a šestá občanská válka se konaly v odstupu přibližně deseti let, 1876, 1885 a 1895. Ovšem nejproslulejší občanská válka se konala v letech 1899-1902. Válka tisíce dnů, jak se jí mimo jiné říká, byla nejkrvavější ze všech sedmi občanských válek. Vyžádala si na sto tisíc obětí a to se krutě zapsalo do historie Kolumbie. Velmi ji oslabilo a zapříčinilo odloučení další země, Panamy, v roce 1903. Velký podíl na oddělení Panamy mělo USA. To, že se do toho zapojily, hluboce poškodilo vztahy mezi USA a Latinskou Amerikou (Vanden a Prevost, 2014, str. 439). Od 1886 do 1930 byli u moci konzervativci, kteří zavedli centralizovanou politickou moc a církevní výsady. Po roce 1930 se dostali k moci opět liberalisté. Období 1946 až brzké 60. léta 20. století se staly známé jako La Violencia, kdy konflikt mezi liberalisty a konzervativci opět vygradoval a zemřelo na dvě stě tisíc lidí (Vanden a Prevost, 2014, str. 440). V roce 1948 byl zavražděn vůdce liberalistů Jorge Eliecer Gaitán. Jeho smrt způsobila masivní nepokoje v Bogotě, hlavním městě Kolumbie. Rok po jeho smrti Laureano Gomez, extrémní konzervatista, vyhrál volby. Tyto volby vyhrál poté, co liberálové odstoupili ze své pozice, a to následně způsobilo násilné nepokoje. Rok 1953 se nesl ve znamení převratu, kdy se k moci dostal generál Gustavo Rojas Pinilla, ale v roce 1957 byl vyhnán do exilu a režim národní fronty zavádí sdílenou vládu konzervativců a liberálů. Režim národní fronty končí po sedmnácti letech a liberalisté se opět dostávají k moci a zůstávají v čele až do roku 1990 (Vanden a Prevost, 2014, str. 444). Mezitím v tomto období organizace ELN, FARC a EPL vedou konflikt proti kolumbijskému státu. Rovněž hnutí M19 zabírá veškeré zbraně a roku 1990 se stává legálním politickým hnutím. V roce 1991 se Pablo

Escobar⁷ jmenoval kolumbijským vůdcem, ale v roce 1993 byl zabit státní službou. Tato kolumbijská státní služba rozdrtila a odstranila drogový kartel Cali v roce 1995. Zlomový rok nastal v roce 2002, kdy byl Alvaro Uribe zvolen prezidentem, který přislíbil, že bude bojovat proti levicovým partyzánským hnutím. V roce 2006 byl znovuzvolen do funkce prezidenta s dvou třetinovou většinou (Vanden a Prevost, 2015, str. 456). Další volby se konaly po čtyřech letech, kdy byl za prezidenta zvolen Juan Manuel Santos s 69% všech hlasů.⁸ Prezident Santos zahájil mírové jednání s hnutím FARC (Vanden a Prevost, 2014, str. 457). Prozatím poslední volby se konaly v roce 2014. V těchto volbách prezident Santos obhájil svůj mandát výhrou s 53% hlasů. Hovoří se, že to byly nejnapínavější volby v poslední době. Prezident obnovil svůj slib opětovně vyjednávat s partyzánským hnutím FARC (Česká televize, volby v Kolumbii, 2014, online).

2.4 Obyvatelstvo a kultura

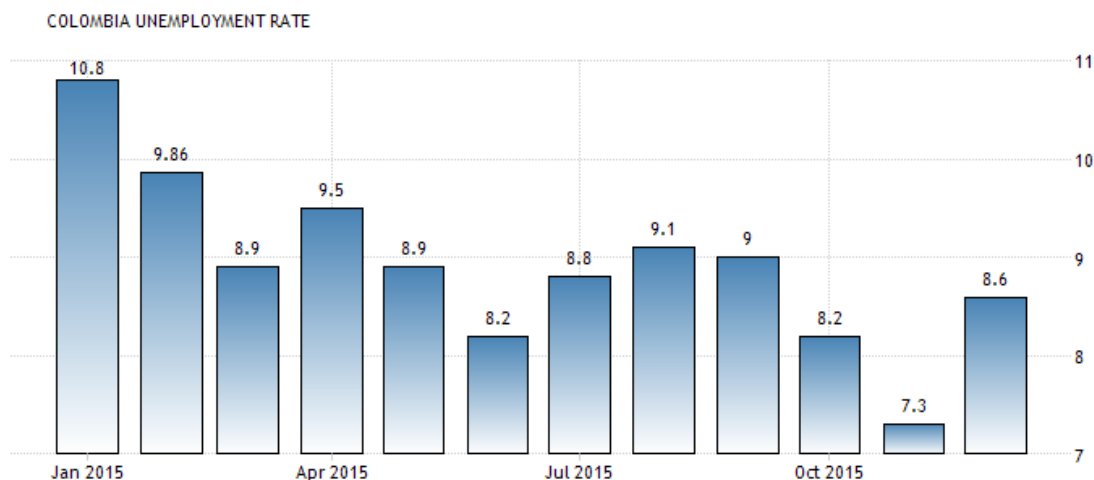
Největší demografickou změnou prošla Kolumbie od poloviny dvacátého století, kdy se od roku 1950 do roku 2012 rapidně zvýšil počet obyvatel. Z původních téměř 13 milionů se počet vyšplhal na 47 700 000 obyvatel. Tento demografický růst byl doprovázen urbanizací, kdy přibližně 3/4 obyvatel žila ve městech. Dodnes většina obyvatel žije ve městech. Lidé se stěhovali do měst, protože chtěli lepší životní podmínky, lepší práci a chtěli utéct od drogových konfliktů a násilí, které se hojně vyskytovaly a částečně ještě dnes vyskytují v nejvíce zaostalých venkovských oblastech. Věřili, že ve městech mají větší šanci na lepší život. Nejvíce směřovali, mimo hlavní město, do měst při pobřeží (Encyklopædia Britannica, 2016). Rovněž v těchto letech v Kolumbii bylo mnoho převratů, společně vládli konzervativci i liberálové a od roku 2002 je prezidentem Álvaro Uribe. Začala budovat demokracii jako takovou, poskytnout rovné příležitosti všem bez rozdílu a prezentovat se jako země, která je mírumilovná, prosperující a otevřená novým mezinárodním vztahům. Růst obyvatel nastal i přesto, že průměrná porodnost na jednu ženu se snížila ze sedmi dětí na 2,2 dětí (Vanden a Prevost, 2014, str. 438). V roce 2013 se míra fertility ještě snížila na 1,9 dítěte na jednu matku (WorldBank, 2016). V současnosti žije v Kolumbii kolem 50 milionů lidí a je druhým nejlidnatějším státem hned po Brazílii. Míra nezaměstnanosti byla na hranici 8,6%, což je o

⁷ Pablo Escobar byl vůdcem Medellínského kartelu. Tento kartel je proslaven drogami a obchody s velkým množstvím drog. Byl hlavním konkurentem kartelu z Cali. Byl založen pěti zakladateli, včetně Escobara, ve městě Medellín. Kontroloval veškerý obchod s drogami od Bolívie, přes Kolumbii, Honduras, Peru, USA, Kanadu až po Evropu.

⁸ Juan Manuel Santos byl ministrem obrany za doby prezidentování Alvara Uribeho.

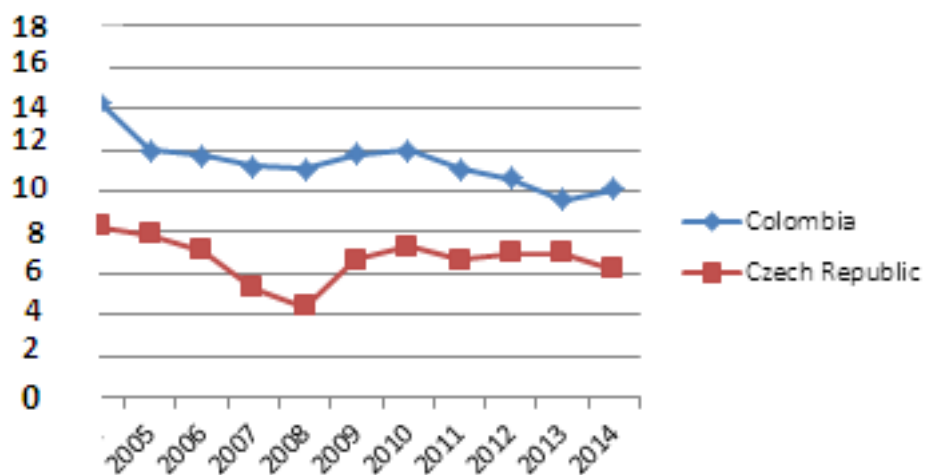
2,4 procentní body více než byla míra nezaměstnanosti v České republice ve stejném období (Countrymeters, Colombia, 2016) viz graf 2.3.

Graf 2.3 Míra nezaměstnanosti v Kolumbii v roce 2015

zdroj: Trading economics, Colombia, unemployment rate, ©2016

Graf 2.4 Míra nezaměstnanosti v Kolumbii a České republice

zdroj: WorldBank, ©2016, vlastní zpracování

Můžeme vypožorovat, že v jednotlivých měsících je míra nezaměstnanosti v Kolumbii proměnlivá, ale co se týče ročního výhledu, tak se snížila o 2 procentní body. V grafu č. 2.4 můžeme pozorovat vývoj míry nezaměstnanosti v Kolumbii a České republice od roku 2005 do roku 2014. V tomto grafu míra nezaměstnanosti v obou zemích vzrostla v roce 2009 a 2010, kdy se projevovovala hospodářská krize. V posledních letech už se z krize obě země

dostávají a dokazuje to i snížení míry nezaměstnanosti. Dokazuje to i fakt v grafu č. 2.3, že v prosinci 2015 dosáhla míra nezaměstnanosti v Kolumbii nejnižší hodnoty, a to 8,6 %. Rovněž v České republice se projevuje klesající trend míry nezaměstnanosti, kdy míra nezaměstnanosti klesla na 6,1 % (kurzy.cz, 2016).

Většina Kolumbijců vyznává římskokatolické náboženství, ale je zde svoboda vyznávat jakoukoliv víru. (Encyklopædia Britannica, 2016) Kolumbie je považována za silně věřící zemi. V příloze č. 7 „Rozmanitost náboženství“ jsou v tabulce sumarizovány jednotlivé víry, které obyvatelé v Latinské Americe vyznávají, mimo jiné i v Kolumbii. Tento fakt je dalším kontrastním prvkem v porovnání s Českou republikou. Česká republika je totiž považována za jednu z nejvíce ateistických zemí. Kolumbie je známá rovněž svou etnickou diverzitou. Přibližně 90% obyvatelstva je gramotných. Ještě v roce 2000 byla v Kolumbii míra úmrtnosti do pěti let na úrovni 25 úmrtí na 1000 dětí, v roce 2005 už klesla hodnota na 21,5 úmrtí, v roce 2010 bylo 18,5 úmrtí a v roce 2015 úmrtnost do pěti let klesla na 15,9 úmrtí na 1000 dětí. V České republice byly hodnoty úmrtí do pěti let podstatně nižší. V roce 2015 klesla hodnota na 3,4 dětí na 1000 dětí (WorldBank, 2016).

Jak už jsem psala dříve, nejvíce obyvatel pracuje v sektoru služeb, kde pracuje více jak polovina. Není se čemu divit. Kolumbie v posledních letech těží především ze sektoru služeb. Zbylá menší polovina obyvatel pracuje v sektoru zemědělství a průmyslu, z toho více pracuje v zemědělství.

Formování kulturního bohatství Kolumbie lze rozdělit do tří etap, před kolumbijská etapa, koloniální etapa Kolumbie a současná kultura (Embassy of Colombia, 2016).

První zmínky o kolumbijské kultuře datujeme až do období před našim letopočtem, kdy první etnické skupiny obyvatel osídlovaly území nynější Kolumbie. Kultura se koncentrovala především do oblasti nynějšího hlavního města. Žilo zde mnoho etnických skupin, jako byly Chibcha, Quimbaya nebo Tairona. Rapidnější rozvoj kultury nastal během prvního tisíciletí našeho letopočtu, kdy vznikaly první kamenná města, zlato a keramika. Během etapy španělské kolonizace v Kolumbii vznikají nová města a z Bogoty se stává kulturní centrum s největší koncentrací kulturních institucí. Mezi města, která mimo jiné vznikala, patří Cartagena, Cali nebo Medellín.⁹ Dodnes z mnohých měst dýchá vliv španělské nadvlády. Město Cartagena bylo vyhledávaným městem a to i díky tomu, že bylo centrem pro trh s otroky. Dnes jeho historická hodnota a významnější budovy jsou zachovány v části zvané

⁹ Poslední dvě města jsou proslavena díky drogovým kartelům, obchodu s drogami a konfliktů s nimi spojenými.

„staré město“, které je chráněno institucí UNESCO¹⁰. Dnes je Kolumbie proslavena díky svým tradičním výrobkům, jako jsou tašky přes rameno vyrobené domorodými indiány, sombrera nebo keramika. Mezi typickou kolumbijskou hudbu patří cumbia, vallenato a llanera. Ovšem nejdůležitější hudbou je národní hymna, která byla složena italským skladatelem v 19. století. Kolumbijská kultura je typická svou pestrostí, veselostí a barevností. Důkazem jsou i festivaly, které se pořádají v průběhu celého roku. Například Karneval bílé a černé v Pastu, který se koná na začátku roku. Rovněž má praxi v pořádání mezinárodní festivalů jako je Mezinárodní festival poezie v Medellínu. Co se týče počtu kulturních institucí, má co nabídnout. Vyskytuje se zde velké množství muzeí jako Národní muzeum, Gold muzeum nebo Muzeum Bogota koloniálního umění. Rovněž má Kolumbie svou národní knihovnu a nepřehledné množství divadel a kin (Embassy of Colombia, 2012; Encyklopædia Britannica, 2016).

2.5 Politické uspořádání země

Pro úspěšné fungování každé země je důležitý funkční a efektivní politický systém. Podle kolumbijské Ústavy z roku 1991 je Kolumbie unitární decentralizovaný demokratický stát, kde jsou respektována lidská práva a zájmy a soustředí se na vzájemnou solidaritu. Podle administrativního členění je země rozdělena do 32 departmentů (Colombia's Constitution, str. 4). Veřejná moc je rozdělena mezi výkonnou, zákonodárnou a soudní moc. Toto je naprosto totožné s rozdělením v České republice.

Zákonodárnou moc reprezentuje parlament složený z komory reprezentantů, takzvaný House of Representative, a ze senátu. Komora reprezentantů se skládá ze 166 členů, kde mají zastoupení i etnické menšiny. Může být zvolen kdokoliv, kdo dovrší 25 let a je v dobrém zdravotním stavu. Jsou voleni v přímých volbách v jednotlivých departmentech a okrscích. Jejich funkční období je čtyř leté. Mezi jejich funkce patří například volit ombudsmana, kontrolovat a dokončovat rozpočtovou politiku nebo požádat o pomoc jiné odborné instituce při vyšetřování, které jsou v kompetenci Komory. Senát se skládá ze 102 senátorů, z toho 100 je voleno v národních volebních obvodech a 2 jsou voleni domorodými společenstvími. Do senátu může být zvolen kdokoliv, kdo je v dobrém stavu a má více jak 30 let. Jejich funkční období je shodné s funkčním obdobím Komory reprezentantů. Mezi základní funkce

¹⁰ UNESCO je anglická zkratka pro Organizaci spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu. Má přispívat ke sbližování zemí na základě rozvoje těchto tří oblastí. Označením UNESCO může být označen pouze subjekt, který je něčím výjimečným a je důležité jej zachovat pro další generace a udržovat jej v přijatelném stavu.

senátu patří schvalovat či zamítnout odstoupení prezidenta z funkce, schválit či zamítnout vojenské povýšení nebo volit soudce ústavního soudu (Vanden a Prevost, 2014, str. 453). Naproti tomu v České republice je 81 senátorů, kteří mohou být voleni dovršením 40 let. Funkční období českých senátorů je šestileté a co dva roky se obměňuje jedna třetina. V poslanecké sněmovně máme 200 poslanců volených na čtyřleté funkční období, a kteří mohou být voleni od svých jednadvaceti let.

Výkonná moc v Kolumbii je reprezentována prezidentem, viceprezidentem a kabinetem ministrů. Prezident a viceprezident jsou voleni v přímých volbách na čtyřleté funkční období. Pokud v prvním kole nezíská ani jeden z kandidátů většinu hlasů, v druhém kole se hlasuje mezi kandidáty, kteří se v prvním kole umístili na prvních dvou místech. Mezi jeho pravomoci patří jmenování a odvolávání ministrů, řídí mezinárodní vztahy nebo schvaluje zákony. Kdo se chce stát prezidentem, musí mít více jak 30 let, musí být v dobrém stavu a být rodilým Kolumbijcem (Vanden a Prevost, 2014, str.452). Naproti tomu funkční období prezidenta v České republice je pětileté a prezidentem může být zvolen člověk, který je volitelný do senátu, tudíž má 40 let a více.

Soudní moc je vykonávána prostřednictvím skupiny soudů složené z Nejvyššího soudu, Úřadu generálního prokurátora, Vrchní rady soudnictví, Ústavního soudu a Rady pro správní právo jurisdikce (Vanden a Prevost, 2014, str. 453-454).

Jak jsem již psala dříve, v současnosti je prezidentem Juan Manuel Santos, který byl znovuzvolen do své funkce v roce 2014. Vláda prezidenta Juana Manuela Santose se soustřeďuje na zlepšování mezilidských vztahů obyvatel a zlepšování obrázku pro zahraničí ohledně lidských práv, ukázat zahraničí, že se této oblasti Kolumbie věnuje čím dál víc a dělá v této oblasti pokroky. Jeho vláda zahájila jakési otevřené jednání¹¹ s ochránci lidských práv v zemi. Tyto diskuze probíhají za účelem vyjednávání opatření za účelem vytvoření prostředí, kde tito ochránci lidských práv mohou vykonávat svou práci. Rovněž úřad prezidenta Santose vydal několik zákonů a administrativních nařízení, která jsou zaměřená na zlepšení systému, ve kterém musí ochránci lidských práv čelit různým rizikům. Taktéž rozpustil zpravodajskou agenturu DAS. I přes toto zrušení, někteří zaměstnanci byli přeřazeni na jiná místa, například se stali členy úřadu generálního prokurátora (Bagley a D.Rosen, 2015, str.269). I přes veškeré pokroky, které prezident Santos a jeho úřad provedl a dělá, jsou lidská práva i nadále v ohrožení.

¹¹ Tyto jednání probíhají na principu „rytíři kulatého stolu“, neboť tyto jednání se konají u kulatého stolu, kde mohou všechny strany vyjádřit svůj názor a diskutovat na dané téma spravedlivě, rovnocenně.

Nejvýznamnějším politickým partnerem Kolumbie i nadále zůstává USA. Vztahy s ní utužuje nejenom skrze obchod, ale i při mezinárodních jednáních, kdy jsou vzájemně důležitými partnery. Kolumbie se pro Spojené státy americké rovněž stává významným strategickým partnerem. V tomto partnerství je Kolumbie velmi efektivní a úspěšná, může nabídnout i řadu bezpečnostních odborností a tím vlastně poskytuje jakýsi vzor v oblasti bezpečnosti pro ostatní země, které fungující model bezpečnosti potřebují (Bagley a D.Rosen, 2015, str.253-254). Na významu nabývá i partnerství Kolumbie s Evropskou unií a Českou republikou.

Shrnutí

Kolumbie má strategickou geografickou polohu, díky které má výhodný a snadnější přístup k obchodním cestám a trhům různých zemí, například Brazílie, USA ale i Evropy. Tento fakt příznivě působí na rozvoj a prohlubování mezinárodních vztahů a integračních snah s těmito oblastmi. Sousední státy kromě Brazílie jsou přibližně stejné velikosti. Rovněž má bohaté vodní zdroje a rozmanité přírodní aspekty, které zajišťují veliké množství různorodé fauny a flóry. S Andskými státy sdílí podobný povrch a přírodní aspekty. Proto lze říci, že geograficko-přírodní aspekty se jeví ve větší míře jako prointegrační faktory.

Obchod, obchodní a mezinárodní vztahy. Tři faktory, které jsou hnacím motorem nových integračních snah nebo případných členství v integračních uskupeních. Růst kolumbijské ekonomiky můžeme pozorovat i na růstu hrubého domácího produktu. Tento dosavadní ekonomický vývoj a současná situace ženou Kolumbii do předních míst. Naznačuje, že máme brát Kolumbii jako vážného a důležitého hráče v obchodě. Podle její rostoucí ekonomické a obchodní síly a prosperity usuzují, že Kolumbie bude do 10 let jedním z hlavních obchodních partnerů a jedním z hlavních středisek pro přímé zahraniční investice. V rámci jižní Ameriky se ekonomická situace Kolumbie jeví jako protiintegrační faktor. Dá se říct, že v rámci jižní Ameriky je poněkud izolovaná. Jen s Andskými státy má kolumbijská ekonomika rostoucí tendenci, ovšem ekonomiky ostatní států jižní Ameriky zažívají stagnaci nebo hůře, recesi. Růst kolumbijské ekonomiky se ale v rámci celého světa dá považovat za prointegrační faktor.

Kolumbie prožila bouřlivý vývoj. Od osídlení indickou populací, přes španělskou kolonizaci, získání nezávislosti, občanské války, oddělení Venezuely, Ekvádoru a Panamy až po vytvoření demokracie. Snaží se rozvíjet demokracii, navazovat nové mezinárodní vztahy a vést jednání mírovou cestou. S Andskými státy sdílí Kolumbie podobnou historii, podobný

historický vývoj, a proto lze v rámci Andských států označit historii Kolumbie za prointegrační faktor. V porovnání s historiemi mimo jihoamerických států se historie Kolumbie jeví jako protiintegrační faktor.

Od roku 1950 se počet obyvatel za pouhých 66 let rapidně zvýšil. Z původních třinácti milionů počet stoupl na přibližně padesát milionů. Díky faktu, že lidé chtějí lepší životní úroveň, lepší podmínky, práci a bezpečí, se v současné době míra urbanizace neustále zvyšuje a počet dětí na jednu ženu snižuje. Hodnota míry nezaměstnanosti dosahuje nejnižších hodnot od roku 2000. V prosinci 2015 dosáhla míra nezaměstnanosti na 8,6% obyvatelstva. Kolumbie se řadí k vysoce věřícím zemím, největší zastoupení má římskokatolická víra. Přestože se Kolumbie dostává do popředí, co se týče vyspělosti, ekonomiky a dalších faktorů, stále je zde poměrně vysoká úmrtnost dětí do pěti let. Je téměř pětinasobná oproti úmrtnosti dětí do pěti let v České republice. Kolumbijská kultura je velmi bohatá, pestrobarevná a každý člověk si v ní najde to své. To, jaká je dnes kultura v Kolumbii a to jak se formovala, vděčí své výhodné poloze a bouřlivému historickému vývoji, díky kterému kultura prošla řadou změn a rozvojem. Dnes pořádá mnoho festivalů (i mezinárodních) a může se pochlubit řadou muzeí, knihoven, kin a divadel. Obyvatelstvo a kultura je diskutabilní téma, pokud se musíme rozhodnout, zda ho brát za prointegrační nebo protiintegrační faktor. V rámci Latinské Ameriky sdílí podobnou kulturu, náboženství a jazyk, tudíž v rámci Latinské Ameriky lze brát tento faktor jako prointegrační faktor. Pokud je obyvatelstvo a kultura porovnávána v rámci ostatních částí světa, ostatních zemí světa, jeví se tento faktor jako ryze protiintegrační.

Kolumbie je unitárním decentralizovaným demokratickým státem, v jejímž čele stojí prezident Juan Manuel Santos. Stále větší pozornost věnuje respektování a ochraně lidských práv a budování rovnosti. Celkový počet členů kolumbijského parlamentu je nižší než počet členů v parlamentu České republiky, i když má Kolumbie mnohem více senátorů. V jejím politickém uspořádání můžeme najít jak shodné prvky, tak i odlišné prvky. Mezi ty odlišné můžeme zařadit například funkční období prezidenta. Kolumbie se snaží v rámci zahraničních vztahů propagovat jako partner, který má co nabídnout jak z hlediska obchodu, tak i přírodního a kulturního bohatství, ale i jako země, která na sobě neustále pracuje a snaží se zlepšovat životní podmínky pro své obyvatelstvo. To vše přispívá k tomu, že Kolumbie se stává strategickým hráčem na poli politiky a zahraničních partnerství a stává se vedoucí zemí Latinské Ameriky. Politické uspořádání Kolumbie lze považovat z větší části za protiintegrační faktor. Ano, sousední státy jsou sice demokratické republiky, ale vnitřní nepokoje, špatná bezpečnostní situace, nebezpečí na každém kroku a nejistota dodržování lidských práv se jeví jako ryze protiintegrační faktory. Za několik let může dojít ke změně

situace a politická situace a uspořádání v Kolumbii se bude jevit jako prointegrační. Nyní však je z větší části protiintegrační.

3 Zapojení Kolumbie do integračních procesů

V následující části bakalářské práce je podrobněji rozebrána problematika integračních procesů, jejich teoretické vymezení, motivy integrace, formy realizace ekonomické integrace a integrační stupně. Rovněž jsou v této části přiblíženy počátky integrace v Kolumbii a integrační uskupení, ve kterých je Kolumbie přítomna. Jako zástupce integračních uskupení, kterých se účastní Kolumbie, byly vybrány dvě nejstarší a dvě nejmladší integrační seskupení.

3.1 Vymezení integrace

Integrační procesy jako takové se začaly objevovat v první polovině dvacátého století, jejíž základní myšlenkou bylo odstraňování překážek v obchodních vztazích mezi zeměmi a zahájit proces tvorby a rozvoje spolupráce (Cihelková, 2007, str. 1). Do této doby se světová ekonomika¹² vyznačovala přílišnou fragmentací, kdy rozhodující vliv měly malé státy. Fragmentace lze charakterizovat jako dělení většího celku na dílčí menší části. Mezi jeho příčiny můžeme zařadit vznik samostatných států z bývalých koloniálních území nebo desintegraci federativních států (Honová, 2007, s. 12). Rovněž ji můžeme chápat jako stav, kdy v daný okamžik je určitý počet jednotlivých ekonomik, který v ten konkrétní okamžik tvoří ekonomiku světa (Zlý, 2009, s. 46).

Vývoj světové ekonomiky je ovlivněn především dvěma procesy, jejichž snahy směřují k mezinárodní ekonomické integraci. Prvním procesem je internacionalizace. Internacionalizace znamená trvalé vzájemné propojování jednotlivých ekonomik, které je uskutečňováno skrze prohlubování mezinárodních vztahů. Druhým jevem je interdependence neboli vzájemné závislosti jednotlivých ekonomik (Zlý, 2009, s. 19-20).

Mezinárodní ekonomická integrace získává na svém významu až v druhé polovině dvacátého století, kdy jím byl označován proces rušení diskriminace mezi ekonomickými subjekty (Cihelková, 2007, s. 1). V druhé polovině 20. století dochází ke konci bipolárního uspořádání světa, rozpadu federací a významných událostí ekonomického zaměření, jako například ropné šoky. Za mezinárodní ekonomickou integraci dnes označujeme jev postupného prorůstání a slučování dílčích ekonomik do větších ekonomických celků a budování intenzivnějších vazeb mezi nimi (Zlý, 2009, str. 21). V rámci tohoto procesu státy

¹² Světovou ekonomiku můžeme chápat jako složitý systém, který je tvořen dílčími celky, jenž jsou provázány skrze mezinárodní ekonomické vztahy.

odevzdávají část své suverenity ve prospěch většího celku za účelem odstranění jednotlivých překážek a zajištění větší konkurenceschopnosti.

3.1.1 Motivy integrace

Integrační procesy nemusí být poháněny pouze ekonomickými motivy. Integrace může být formována na základě politických motivů.

Politická motivace je vychází z totožných nebo při nejmenším podobných politických zájmů jednotlivých skupin. Tak jako politické zájmy jednotlivých skupin, tak i individuální zájmy účastníků na členství v integračním uskupení jsou rovněž důležitá. Tato motivace byla dokázána na přelomu 80. a 90. Let, kdy se země východní Evropy zaměřovaly na členství v integračních uskupeních západní Evropy, převážně politického a vojenského charakteru, například NATO (Zlý, 2009, s. 16).

Podle Cihelkové (2011, s. 20) se motivy ekonomického charakteru vyskytují v hojnějším počtu. Hlavním motivem je ovšem dosažení bezpečného přístupu na velké trhy doprovázených mimo jiné růstem produkce. Mezi další ekonomické motivy lze zařadit:

- větší úspory z rozsahu na základě většího trhu,
- menší dopady cyklického vývoje ekonomik,
- posílení vyjednávacích schopností v komunikacích s třetími zeměmi,
- výhodnější postavení v rámci světového obchodu,
- nižší náklady na realizaci politik (například fiskální),
- růst inovačních metod, nové a lepší způsoby výroby.

3.1.2 Dvě základní větve členění

Mezinárodní ekonomickou integraci lze rozčlenit na dvě základní podoblasti. V problematice integračních procesů existuje globální ekonomická integrace a regionální ekonomická integrace. Specifickým jevem je mezikontinentální integrace (Honová, 2007, s. 11-12).

Globální ekonomická integrace je nedílnou součástí procesu globalizace, ovšem není to totéž. Je pouze její dílčí částí. Globální ekonomickou integrací chápeme jako jev, který je realizován plynulým spojováním národních ekonomik skrze postupnou liberalizaci

mezinárodního obchodu a odstraňováním širokého spektra bariér, jako je odstraňování cel či různých omezení volného pohybu zboží, služeb, kapitálu a výrobních faktorů. Mezi hlavní aktéry globální ekonomické integrace patří transnacionální korporace, nejvyspělejší státy a jejich politicko-ekonomické aktivity a mezinárodní ekonomické organizace. (Zlý, 2009, s. 66)

Regionální ekonomická integrace postupný proces spojování a prorůstání dosavadních socio-ekonomických celků v nové větší útvary v jednotlivých územích světové ekonomiky (Honová, 2007, s. 12). Není jednoznačně vymezena, neboť může nabývat subkontinentálních nebo megaregionálních rozměrů. Regionální ekonomická integrace je mnohem výhodnější. Rychleji reaguje na potřebné změny, odstraňování ekonomických nedostatků menších zemí či upevňování vlivu a moci velkých států. REI hraje klíčovou roli k dosažení regionálního růstu a konkurenceschopnosti (Honová, 2007, s. 14). Zvláštním typem regionální integrace je intraregionální integrace, která znamená, že v dosavadním integračním uskupení vznikne nové. Je to taková integrace v integraci (Zlý, 2009, s. 53). Dalším zvláštním typem je integrace mezi dvěma či více existujícím integračními uskupeními, kdy dochází k prohlubování vztahů mezi existujícími integračními skupinami. Tento typ se nazývá interregionální integrace (Zlý, 2009, s. 54). Typickým příkladem je prohlubování vztahů mezi Evropskou unií a Mercosurem. Dalším zvláštním typem je megaregionální integrace, kdy se v rámci jednoho megaregionu nachází příliš velké množství heterogenních států, které i přes to chtějí realizovat myšlenku integrace (Zlý, 2009, s. 55). Posledním typem regionální integrace je nadregionální integrace, což je otevřená forma integrace. Tento typ umožňuje integrovat státy, které mají vysoké množství rozdílných prvků (Zlý, 2009, s. 59).

Hlavní rozdílnost mezi globální a regionální ekonomickou integrací spočívá v tom, že na rozdíl od globální integrace, v regionální integraci může dojít k prohlubování integrace. Rovněž i z hlediska dopadů (efektů) pro jednotlivé účastníky je v těchto dvou integracích rozdíl. V regionální integraci existuje vyšší stejnorodost ekonomik, ale v globální integraci jsou efekty na jednotlivé účastníky integrace zcela odlišné (Zlý, 2009, s. 75).

3.1.3 Kritéria členění regionálních integrací

Podle Cihelkové (2007, s. 13) se v problematice regionálních integrací vyskytují čtyři kritéria členění, pomocí kterých můžeme lépe vymezit regionální uskupení. Těmito kritérii jsou zeměpisné hledisko, hloubka regionalismu, množství účastníků a povaha účastníků.

V rámci zeměpisného hlediska můžeme najít až pět oblastí, do kterých můžeme jednotlivé regionální integrační organizace rozřadit. Do regionu euro-středomořského z geografického

umístění patří západní Evropa, střední Evropa společně se zeměmi Pobaltí a severní Afrika a střední Asie. Druhá oblast je východní Evropa a Střední Asie, třetí oblastí v rámci zeměpisného hlediska je oblast asijsko-tichomořská a čtvrtou geografickou oblastí je Amerika. Poslední pátou geografickou oblastí, do které lze zařazovat integrační uskupení, je subsaharská Afrika.

Hloubka regionalismu je rozhodující faktor skládající se ze dvou dílčích faktorů. Kombinuje formu integrace, ve které se integrační uskupení zrovna nachází a v jakém rozsahu je ekonomika členských zemí ovlivňována touto integrací. Mělký regionalismus představuje zpravidla nejnižší stupně integrace charakterizovaný zejména odstraňováním překážek vnějších vztahů. Typickým příkladem mělkého regionalismu je zóna volného obchodu a celní unie. Hluboký regionalismus pak představuje nejvyšší formy integrace, kde můžeme spatřit rozsáhlejší ovlivňování suverenity jednotlivých zemí. Aby se země posunuly z mělkého regionalismu do hlubokého a tento stav byl nějakým způsobem vymezen, existuje zde ještě přechodový stupeň, který je uprostřed mezi mělkým a hlubokým regionalismem.

Cihelková (2007, s. 14) tvrdí, že z hlediska množství účastníků máme bilaterální a multilaterální regionální integrační uskupení. Bilaterální uskupení je útvar složený ze dvou zemí, neboli uzavřený mezi dvěma účastníky. Multilaterální regionální integrační uskupení je pak uskupení zahrnující více jak dva členy, tudíž tři a více.

Kritérium povahy účastníků se zabývá vztahy v rámci vyspělých států, vzájemné vazby mezi rozvojovými státy a vztahy mezi vyspělým a rozvojovým státem. V tomto kritériu lze uplatnit obecné mínění, že severní část polokoule je takzvaně bohatá a jižní část polokoule je chudá. Když vezmeme v potaz tento fakt a první větu v tomto odstavci, můžeme regionální integrace podle tohoto kritéria členit na severo-severní integrace, jiho-jížní a severo-jížní integrace (Cihelková, 2007, s. 14-15).

3.1.4 Integrační stupně

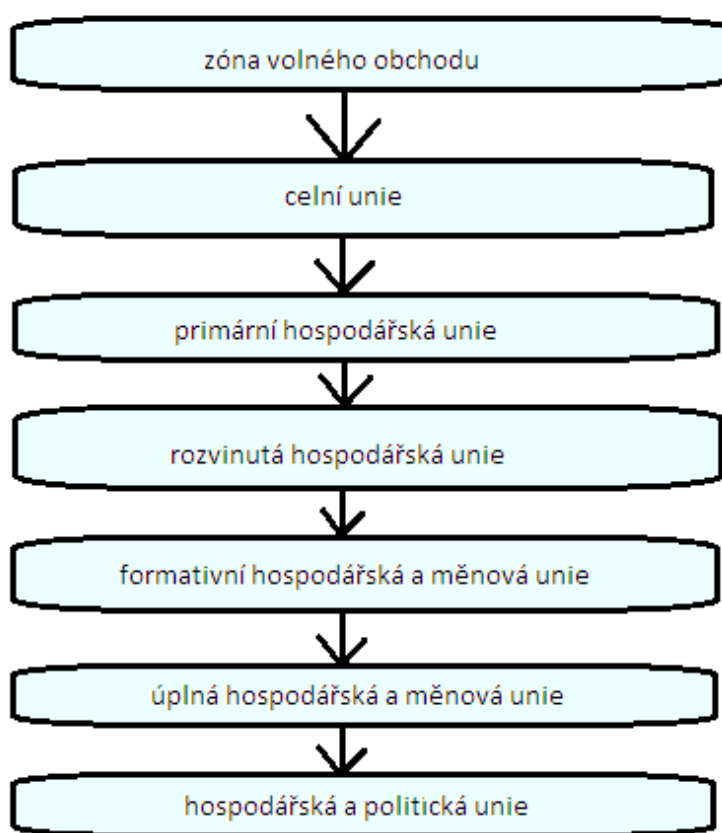
Integrační teorie obsahuje určité stupně, které nám pomáhají definovat, na jakém stupni integrace se dané integrační uskupení vyskytuje, a tudíž vidíme, jakými stupni už prošla. Stupně lze pojmout takzvaným starým pojetím, který obsahuje pět stupňů:

- zóna volného obchodu,
- celní unie,

- společný trh,
- hospodářská a měnová unie,
- politická unie.

Toto staré pojetí bylo příliš obecné a zastaralé a neodpovídalo modernější době a podrobnějším požadavkům integrace. Podle Zlého (2009, s. 82) je mnohem výstižnější a přesnější takzvané nové pojetí integračních stupňů, který obsahuje sedm integračních stupňů.

Obr. 3.1 Stupně integrace podle nového pojetí

zdroj: Zlý, 2009, str. 82, vlastní zpracování

Při prohlubování integrace musíme mít na paměti, že se postupuje v procesu od nižšího stupně k vyššímu. Taktéž vyšší stupeň obsahuje vlastnosti nižšího stupně nebo stupňů pod ním a současně má vyšší stupeň své vlastní charakteristické rysy. Zachováním tohoto principu se zajišťuje provázanost jednotlivých stupňů a plynulý přechod mezi nimi.

Zóna volného obchodu je startovní stupeň integrace, je základním stavebním kamenem procesu integrace. Je to forma dohody mezi více územími, v rámci kterých je obchod mezi

těmito zeměmi zbaven veškerých bariér a jsou zrušena veškerá omezení. Typickými vlastnostmi jsou zrušení tarifních a netarifních omezení, ponechání národních celních území, autonomní celní a obchodní politika vůči třetím zemím a s tím spojená identifikace původu zboží. V obchodních politikách jednotlivých účastnických států mohou i přes to nadále existovat odlišnosti (Zlý, 2009, s. 83).

Celní unie je vyšší stupeň integrace. Obsahuje vlastnosti zóny volného obchodu, ale zároveň společné celní území a s tím spojený jednotný celní sazebník a obchodní politiku vůči třetím zemím. Není nutností prokazovat původ zboží vícekrát. Původ stačí prokázat jen jednou, poté se už zboží pohybuje v rámci jednotného celního území jako tuzemský produkt (Zlý, 2009, s. 96).

Dalším krokem k hlubší spolupráci je primární hospodářská unie. Tento stupeň zahrnuje vlastnosti zóny volného obchodu a celní unie. Ty jsou rozšířeny o odstranění viditelných překážek volného pohybu statků, služeb a výrobních faktorů. Je to první krok v dlouhém procesu utváření společného trhu. Členské státy v této fázi mají společné některé politiky. Jsou zde respektována pravidla hospodářské soutěže (Majerová, 2007, s. 14).

V rozvinuté hospodářské unii navíc dochází k eliminaci neviditelných překážek. Za neviditelné překážky považujeme široké spektrum fyzických, daňových nebo technických. Odstraněním těchto neviditelných překážek byl plně zajištěn volný pohyb čtyř svobod¹³ a je plně zajištěna liberalizace (Majerová, 2007, s. 14).

Hospodářská a měnová unie je předposledním stupínkem v rámci nového pojetí integračních procesů. Členíme ji na formativní a úplnou a to v závislosti společných politikách. V rámci ekonomické integrace, hospodářská a měnová unie je nejvyšším stupněm. Formativní hospodářskou unií může být takové integrační uskupení, které má společnou měnovou politiku. Tato fáze je představována společnou měnou, společnou měnovou institucí, která je hlavní měnovou institucí v rámci integračního uskupení a stojí nad národními měnovými institucemi a společnou měnovou politikou (Zlý, 2009, s. 91).

Úplná hospodářská a měnová unie je charakteristická neustálým zvětšováním a rozšiřováním portfolia koordinovaných politik. Zjednodušeně můžeme říct, že členské země integračního uskupení tohoto stupně mají společnou měnovou a fiskální politiku. Je to ještě větší prohloubení dosavadní hospodářské a měnové unie (Zlý, 2009, s. 92).

Nejvyšším stupněm regionální integrace je ovšem hospodářská a politická unie. Vyjadřuje nejužší spolupráci a nejvíce rozvinutý stupeň integrace. Tento stupeň integrace se může

¹³ Za volný pohyb čtyř svobod považujeme volný pohyb zboží, služeb, osob a kapitálu.

realizovat pouze za podmínky politické ochoty všech zúčastněných subjektů. Zjednodušeně lze říci, že jde o politickou integraci komplementovanou ekonomickou integrací. V určité fázi tohoto stupně se však mohou státy zaměřit a rozvíjet politickou integraci. Politická integrace obsahuje čtyři institucionalizované stupně, které lze v rámci politické integrace dosáhnout. Nejnižším stupněm je politická unie, poté konfederace. Nejvyšší formou, kterou lze ve skutečnosti dosáhnout z hlediska politické integrace, je federace. Pokud ovšem zůstaneme pouze u teoretického hlediska, pak poslední nejvyšší formou je unitární stát (Majerová, 2007, s. 16). Hospodářskou a politickou unií celý integrační proces vrcholí a končí. (Zlý, 2009, s. 94).

3.1.5 Začátky integrace v Kolumbii a v jižní Americe

První náznaky integračních snah nejenom v Kolumbii, ale obecně v celé jižní Americe, začaly už na počátku 19. století, kdy severní část jižní Ameriky bojovala za vymezení se z vlivu španělské nadvlády. I přes veškeré rozdíly mezi zeměmi v tomto megaregionu, se podařilo dosáhnout určitého spojení zemí Latinské Ameriky. Formální integrační uskupení ovšem ještě nevzniklo. Tato aliance zemí, v této formě, vydržela skrze celé devatenácté století až do počátku dvacátého století. Tak jako zbytek světa byl postižen světovými válkami, tak i jižní Amerika byla velmi zasažena, hlavně druhou světovou válkou. Po druhé světové válce se potřebovala jižní Amerika vzpamatovat a spolupracovat jako jeden celek. Její integrační snahy se zvýšily a nezbytným předpokladem bylo vytvoření jednotně fungujícího celku. V roce 1948 vzniká Hospodářská komise pro Latinskou Ameriku a Karibik CEPAL a pod jeho záštitou byla založena Latinskoamerická asociace volného obchodu ALALC, jehož členskými státy byly Argentina, Brazílie, Kolumbie, Chile, Ekvádor, Mexiko, Paraguay, Peru a Uruguay. Na konci šedesátých let byl podepsán Andský pakt a vzniklo tak Andské společenství, CAN. V 80. letech vzniká uskupení zemí Latinskoamerické integrační sdružení ALADI s cílem vytvořit společný trh v rámci tohoto uskupení. V roce 1991 vzniká Společný jižní trh (MERCOSUR) (Dosenrode, 2015, s. 95). Na základě dvanácti latinsko-amerických zemí¹⁴ vzniká v roce 2004 v Cuzcu integrační uskupení Jihoamerické

¹⁴ Těchto dvanáct zemí, které stálo u zrodu CSN, jsou Argentina, Brazílie, Uruguay, Paraguay, Chile, Kolumbie, Peru, Ekvádor, Bolívie, Venezuela, Surinam a Guayana.

společenství národů (CSN), nyní UNASUR¹⁵. Již v květnu 2008 mělo integrační uskupení UNASUR svou vlastní ústavu (Dosenrode, 2015, s. 96).

Kolumbie je členským státem řadou integračních uskupení. Mezi hlavní patří UNASUR, ALADI, poměrně mladá integrační skupina Pacifická aliance, která vznikla v roce 2011 a Andské společenství národů, které jsou blíže rozebrány v následujících podkapitolách. Tyto integrační uskupení jsou seřazeny od nejstaršího uskupení po nejmladší uskupení.

3.2 Andské společenství národů

Andské společenství národů, neboli ANCOM (CAN), vzniklo podpisem Cartagenské smlouvy na konci šedesátých let. Cartagenská smlouva byla uzavřena mezi pěti zakladatelskými zeměmi¹⁶, které chtěly zlepšit životní standard svých obyvatel skrze vzájemné propojování a spolupráci. Dalším cílem bylo vytvoření společného andského trhu. Ve stejném roce byla vytvořena Komise Andského společenství. V roce 1973 se k Andskému společenství přidala Venezuela, ale tři roky na to z tohoto uskupení vystoupilo Chile. V roce 1979 se začaly vytvářet první instituce Andského společenství, a to Andská rada ministrů zahraničních věcí, Andský soudní dvůr a Andský parlament. Další organizační struktury vznikaly v letech 1990 a 1996, kdy se postupně založily Andská rada prezidentů a Generální sekretariát Andského společenství. Svůj první integrační stupeň dovršily v roce 1993, kdy se dokončil proces utváření zóny volného obchodu v rámci uskupení. Rok poté členské země zavedly společný celní sazebník vůči nečlenským zemím. V roce 2005 byl zajištěn volný pohyb osob a to i díky jednotného Andského pasu, který byl schválen a přijat v roce 2001. Dosavadní integrační snahy Andského společenství nebyly dostatečně dynamické a neodpovídaly současnému vývoji, a proto se v červenci 2011 prezidenti členských zemí dohodli na znovuoobnovení dynamiky andských integračních tendencí. Na podzim 2011 byla tato dohoda ratifikována (Comunidad Andina, 2010). V roce 2013 se Andské společenství zaměřuje na oblast rozvoje venkova a začínají se objevovat náznaky zájmu o sbližování čtyřech velkých integračních uskupení – MERCOSUR, CAN, UNASUR a ALADI (Comunidad Andina, 2010).

Současnými členskými státy jsou Bolívie, Kolumbie, Ekvádor a Peru. Tyto země mají společnou kulturní, historickou a sociální rozmanitost. V roce 2005 získaly některé země jižní

¹⁵ Změna názvu integračního uskupení CSN se uskutečnila v dubnu 2007 na summitu v Margaritě (ve Venezuele).

¹⁶ Těmito zeměmi byly Bolívie, Kolumbie, Chile, Ekvádor a Peru.

Ameriky status přidružené země a pozorovatelské země. Status přidružené země získaly Argentina, Chile, Brazílie, Paraguay a Uruguay. Pozorovatelskou zemí se stalo Španělsko. (Comunidad Andina, 2010)

Obr. 3.2 Mapa a logo Andského společenství národů

zdroj: Comunidad Andina, ©2010, vlastní zpracování

Členové integračního uskupení CAN si stanovili šest základních cílů, které se snaží naplňovat a dosahovat jich co nejefektivněji. Skrz vzájemnou spolupráci a vzájemného prohlubování vztahů chtějí dosáhnout udržitelného a inkluzivního růstu a rozvoje svých členských zemí. Za druhý cíl si vytyčili rychlejší vytváření většího počtu pracovních příležitostí. Za třetí cíl je považováno zjednodušení participace členů v integračních tendencích a procesech za účelem jednotného trhu Latinské Ameriky. Zvýšení konkurenceschopnosti ekonomik členských zemí v rámci světové ekonomiky je dalším cílem tohoto integračního uskupení. Pátým cílem je snižování disparit mezi členskými státy a jako poslední stanovený cíl mají usilovnou snahu o zlepšování životního standartu obyvatel jednotlivých členských zemí (Comunidad Andina, 2010).

Těchto šest cílů se snaží dosahovat prostřednictvím svých zásad, kterých je celkem patnáct. Můžeme k nim zařadit zásady jako (Comunidad Andina, 2010):

- udržovat prosperitu a dosavadní úspěchy integračního vývoje uskupení CAN,
- přispívat ke snižování disparit za účelem hospodářského a sociálního rozvoje,

- utužování přeshraniční spolupráce a prohlubování vztahů, které mezi sebou mají členské státy,
- zvyšovat participaci v integraci,
- respektovat odlišné názory,
- podporovat společnou zahraniční politiku Andského společenství národů,
- podporovat organizační strukturu nového přístupu integrace, takzvané Andské systémové integrace, a tak docílit efektivnější spolupráce.

Každý cíl, směr, rozhodnutí nebo zásada se nevykoná sama od sebe. Je potřeba mít kvalitní a efektivní organizační strukturu, která bude tyto skutky naplňovat. V rámci Andské systémové integrace¹⁷ je natolik propracovaná a rozsáhlá organizační struktura, že samotné Andské společenství se může jevit jako samostatně fungující jednotka, jako stát. Každá organizace má ve Společenství svou úlohu, vykonává svou funkci. Jednotlivé organizační složky můžeme zařadit do tří oblastí, a to (Comunidad Andina, 2010):

- mezivládní organizace,
- instituce Andského společenství,
- instituce, kdy se účastní občané žijící v členských státech Společenství.

Za mezivládní organizace považujeme Radu prezidentů, Radu andských ministrů zahraničních věcí a Komisi Andského společenství. O osmi institucích Andského společenství lze říci, že patří do výlučných kompetencí Společenství, jsou v jeho výlučném „vlastnictví“ - Soudní dvůr, Andský parlament, Generální sekretariát, latinskoamerická rozvojová banka CAF, Latinskoamerický rezervní fond, Andská organizace zdraví, Andská univerzita Simona Bolívara a Úmluva sociálně-pracovní Simona Bolívara¹⁸. Do institucí, při kterých jsou přítomni i občané členských států můžeme přiřadit Poradní orgán pro podnikání, Poradní orgán pro práci, Poradní instituce původních obyvatelů a Andský úřad pro ochranu spotřebitelských práv (Comunidad Andina, 2010).

¹⁷ Můžeme říct, že je to nový způsob přístupu v integraci, kdy se snaží Andské společenství národů dosahovat hlubší a efektivnější integraci, která bude své zájmy prosazovat na mezinárodním poli ve větší míře.

¹⁸ Úmluva sociálně-pracovní Simona Bolívara bude koncentrovat větší pozornost v sociální a pracovní problematice. Cílem je řešit a soustřeďovat se na nápady, které pomohou k sociálnímu rozvoji nebo k lepší politice zaměstnanosti. Byla podepsána ministry zahraničních věcí jednotlivých členských zemí a je to jeden z nejvýjimečnějších dokumentů orientovaný v této oblasti v problematice integračních procesů jižní Ameriky.

Členové Andského společenství chtějí do budoucna vytvořit společný trh mezi sebou. Prozatím se Andské společenství nachází v integračním stupni „celní unie“.

Kolumbie je jedním z pěti zakladatelských států Andského společenství. Během let formování Andského společenství národů získala na své vážnosti a utužila svou pozici. Pro rok 2016-2017 získala předsednictví pro Andskou poradní radu v oblasti obchodu. Ta by se během svého předsednictví měla zaměřit na oblast zemědělství, především na technické normy a chemické pesticidy. Je akčním členem, neustále přichází s novými iniciativami, ať již v oblasti zemědělství, obchodu nebo v oblasti sociální. Vnitřní dění v Kolumbii a její pokrok za dosažením plnohodnotné demokratické a mírové země oceňují všechny instituce Andského společenství. Je členem, který pomáhá Společenství a ze společenství je mu rovněž pomoc poskytována. Je největším exportérem ze všech členských zemí Andského společenství a její ekonomická hodnota pozvolným tempem roste. I v tomto uskupení nejvíce spolupracuje s Peru a poté s Ekvádorem (Comunidad Andina, 2010). Tato integrační skupina má pro Kolumbii významný dopad z hlediska dosavadního vývoje a je pro ní důležité, aby i nadále toto uskupení existovalo a prosazovalo se na mezinárodní úrovni (Cancillería de Colombia, 2016).

3.3 Latinskoamerické integrační sdružení

Dalším integračním uskupením je ALADI, neboli Latinskoamerické integrační sdružení. Je jedním z těch starších latinskoamerických, respektive jihoamerických integračních uskupení. Vzniklo v roce 1980 na základě smlouvy z Montevidea. Rozšíření nastalo v letech 1999 a 2012, kdy se nejprve členskou zemí stala Kuba a následně v roce 2012 Panama. Ve smlouvě z Montevidea byly stanoveny základní principy, podle kterých by mělo uskupení ALADI fungovat. Mezi tyto principy patří možnost většího počtu politických a ekonomických záležitostí, flexibilitu a zacházení s jednotlivými členy podle příslušné úrovně rozvoje. V oblasti ekonomické prosperity a rozvoje se snaží docílit společného trhu Latinské Ameriky a to skrze tři hlavní podoblasti (ALADI, 2015):

- zvýhodnit zboží členských zemí oproti třetím zemím a vytvořit tak regionální oblasti celní preference,
- regionální dohody platné pro všechny členy,
- dohody dílčího charakteru, kde se očekává účast dvou a více zemí.

Obr. 3.3 Logo a mapa ALADI

zdroj: ALADI, 2015

Členskou základnu tvoří Argentina, Bolívie, Brazílie, Chile, Kolumbie, Panama, Ekvádor, Kuba, Mexiko, Venezuela, Paraguay, Uruguay a Peru. Dohromady zabírají dvacet milionů kilometrů čtverečních a zahrnují přes půl miliardy obyvatel. Tyhle počty napovídají, že se jedná o největší integrační uskupení Latinské Ameriky, respektive jižní Ameriky. Aby účinně celé uskupení fungovalo a prosperovalo, která je poněkud jednoduchá. Skládá se z Rady ministrů¹⁹, Konference vyhodnocování a konvergence²⁰, Generálního sekretariátu²¹ a Rady reprezentantů (zastupitelů)²², která je složena z pomocných orgánů a skupiny pracujících.

Kolumbie patří mezi zakládající členy integračního uskupení. To, že stálo u zrodu této integrace, jí poskytuje významné postavení v rámci členských zemí. Téměř jednu čtvrtinu svého exportu směřuje právě do uskupení ALADI. Taktéž obdobné údaje jsou i u importu, taky skoro jedna čtvrtina je z této integrace. Z dlouhodobějšího hlediska lze říct, že Kolumbie má s ALADI zápornou obchodní bilanci a ve větším množství dováží z ALADI než do něj exportuje. Kladných hodnot dosahovala obchodní bilance pouze v letech 2000, 2001 a 2008. V roce 2013 saldo vzájemného obchodu s ALADI dosahovalo záporné hodnoty -289 milionů

¹⁹ Rada ministrů je nejvyšším orgánem ALADI. Je tvořen ministry zahraničních věcí jednotlivých členských zemí. Rozhodnutí jsou přijímána za přítomnosti všech ministrů. První zasedání se konalo v roce 1983.

²⁰ Jejím úkolem je vyhodnocovat funkčnost a chod integračních procesů a jeho členy jsou zástupci členských zemí, kteří mají plnou moc reprezentovat danou zemi. (ALADI, 2015)

²¹ Generální sekretariát je orgánem ALADI, který poskytuje technickou pomoc členským zemím. Je tvořen technickými a administrativními pracovníky a v čele stojí generální tajemník. V současnosti post generálního tajemníka zastává Carlos Alberto Alvarez. (ALADI, 2015)

²² Je stálým politickým orgánem a místem pro politické debaty a diskuze. Jejich setkávání mají tendenci pravidelného intervalu, schází se každých 15 dní. (ALADI, 2015)

dolarů (ALADI, 2015). Tyto hodnoty exportu a importu ukazují, že ALADI je jedním z klíčových integračních uskupení pro Kolumbii.

3.4 Unie Jihoamerických národů

Unie Jihoamerických národů, dále jen UNASUR, vznikla v roce 2004, kdy představitelé 12 členských zemí podepsali v Cuzcu deklaraci. S celým nápadem jednotného společenství přišla Brazílie. Chtěla tak vytvořit svazek zemí, který by byl schopen čelit světovým výzvám a různým nebezpečím. Myšlenka vytvořit Jihoamerickou unii národů byla motivována ekonomickými, sociálními, politickými či kulturními pohnutkami. Původní název unie byl Jihoamerické společenství národů (CSN). CSN vzniklo za účelem sbližování ekonomických, sociálních, bezpečnostních, kulturních a politických zájmů, které by měly demonstrovat důležitost dosahování různých regionálních cílů. Rovněž chtěli dokázat, že státy jižní Ameriky jsou schopné si své problémy řešit sami, bez pomoci vnějších států. V dubnu 2007 se představitelé členských zemí rozhodli změnit název na Unie jihoamerických národů (UNASUR) (Dosenrode, 2015, s. 97). V roce 2008 byla podepsána Ústava integračního uskupení, ve které byly stanoveny tehdejší základní cíle. Patřily mezi ně například posílení demokracie, vytvoření prostoru ekonomické, sociální, kulturní a politické integrace, posilování politického dialogu, snižování sociálně-ekonomických nerovností a snažit se o dosažení sociální interakce (Dosenrode, 2015, s. 98). Vývoj uskupení nebyl zcela poklidný. Do vývoje zasáhly jednání Kolumbie s USA z roku 2009 o výstavbě vojenských základů na podporu boje proti drogovým kartelům. Ale to je jen jeden z mnoha problémů, s kterými se UNASUR potýkal. Vyskytovala se řada dalších problémů a po únosu ekvádorského prezidenta v roce 2010 jsou zdůrazňovány zásady jako demokratický a ústavní stát, dodržování a ochrana lidských práv a sociální mír (Dosenrode, 2015, s. 99). UNASUR má svou velkou vizi do budoucna a to být takovou formou spolupráce, být na takovém integračním stupni jako je Evropská unie. To by mělo být realizováno do 15 let od jeho založení. Nejdříve ovšem musí dosáhnout jihoamerické zóny volného obchodu (Honová, 2007, s. 65).

Obr. 3.4 Umístění UNASUR na mapě a jeho logo

zdroj: en.wikipedia.org, vlastní zpracování

UNASUR si vytyčil 21 cílů, které se snaží naplňovat a co nejefektivněji dosahovat, s co největším úspěchem. Snaží se o (Specific goals, UNASUR):

- posílení politického dialogu za účelem dosažení posílené integrace a zvýšenou účast na mezinárodních jednáních,
- rozvoj lidských zdrojů a sociální rozvoj za účelem snižování disparit a chudoby,
- rovný přístup ke vzdělávání pro všechny a tím snížit počet negramotných lidí,
- udržitelné a spravedlivé využívání zdrojů prostřednictvím energetické integrace,
- rozvoj infrastruktury s cílem propojit všechny regiony,
- přijmout mechanismy, které budou v souladu s hospodářskou a fiskální politikou členských států,
- ochrana přírody a přírodních zdrojů,
- dosažení vyrovnané integrace s cílem překonat disparity,
- progresivní uznávání občanských práv obyvatel žijících na území členské země UNASUR,
- rovný přístup pro všechny k sociální a zdravotní péči,

- dodržování pracovního práva obyvatel skrze regulační opatření v migrační problematice a harmonizace politik,
- hospodářská a obchodní spolupráce, inovativní metody, hospodářský růst,
- zaměřit se na malé a střední podniky za účelem jednoty v průmyslu a produkci,
- vytváření doplňujících politik se zaměřením na zvýšení vývoje a rozvoje oblasti,
- povzbuzovat lidi, aby vyjadřovali svůj názor a vědomosti,
- bojovat proti terorismu, násilí, drog, obchodování s lidmi,
- podporovat spolupráci v soudnictví v jednotlivých členských státech,
- poskytovat informace a zkušenosti v oblasti obrany členským státům, které takové znalosti nemají,
- spolupracovat v zájmu veřejného bezpečí,
- odvětvová spolupráce za účelem posílení integrace.

Tyto cíle v různé míře naplňují, ale jejich záměrem je úplné dosažení všech cílů a dokázat tak konkurenceschopnost jihoamerického kontinentu.

K dosahování cílů je nutné přijmout řadu opatření, vyjádřit své rozhodnutí. Za proces provádění jednotlivých rozhodnutí je zodpovědná čtyř větvová organizační struktura. Skládá se z Rady představitelů států a vlád, Rady ministrů zahraničí, Rady delegátů a generálního tajemníka. (Function of UNASUR, UNASUR, online) V čele celého integračního uskupení stojí prezident, který reprezentuje UNASUR na mezinárodní scéně. Od prosince 2014 až do současnosti je prezidentem pan Tabare Vazquez z Uruguaye²³. (Pre-tempore presidents, UNASUR, online) Je to jediné integrační uskupení v jižní Americe, kde jsou všechny státy jižní Ameriky členskými zeměmi.

Můžeme říct, že své činnosti provádí v oblasti zdraví, celosvětového problému s drogami, infrastruktury a politické oblasti. Pro Kolumbii je členství v integračním uskupení UNASUR velmi důležité. Díky členství se posilují mezinárodní vztahy Kolumbie s jihoamerickými státy, a to především z důvodu koordinace společných politik a koordinaci spolupráce v oblasti vzdělávání, kultury, bezpečnosti, zdravotnictví a dalších oblastí. (UNASUR, Cancilleria de Colombia, online) Posiluje to rovněž pozici Kolumbie jako jednu z vedoucích zemí Latinské Ameriky v oblasti ekonomiky.

²³ Jeho předchůdcem byl Desiré Delano Bouterse ze Surinamu. Prozatím se ještě nestalo, že by se funkční období opakovalo nebo že by byli třeba dva prezidenti uskupení UNASUR z jedné země.

3.5 Pacifická aliance

Alianza del Pacífico, neboli Pacifická aliance je latinskoamerické integrační uskupení oficiálně vzniklé 28. května 2011. Je osmým největším exportérem na světě (Our strenghts, Alianza Pacifico). Jejími členy jsou Kolumbie, Chile, Mexiko a Peru. Na začátku února 2012 byla schválena spolupráce agentur jednotlivých členských zemí za účelem dosažení výměny obchodních informací, zkušeností a podpořit růst exportu. Ve stejném roce taktéž Pacifická aliance otevřela svůj úřad na tureckém území. V červenci 2013 se konalo v Kolumbii zasedání Rady ministrů s cílem zhodnotit dosavadní vývoj a úspěšnost této integrace. V létě 2014 se v rámci propagace cestovního ruchu na území Pacifické aliance konal veletrh, kterého se účastnilo na 152 firem z členských zemí aliance. Ke konci roku 2014 se konalo fórum v oblasti podnikání a inovací. Půl roku poté, v červenci 2015, se konal summit aliance, na kterém se schválilo přistoupení dalších deseti zemí²⁴, které budou pozorovateli a rozhodli se k utužování kooperace s pozorovatelskými zeměmi. Na přelomu roku 2015 a 2016 proběhla ratifikace dodatkové smlouvy mexickým senátem. Tento dodatek by měl prohloubit již stávající spolupráci mezi členy (History, Alianza Pacifico).

Obr. 3.5 Mapa členských států a logo aliance

zdroj: bilaterals, 2016

Členové aliance si vytyčili tři základní cíle, kterých chtějí dosahovat. Mezi první cíl patří snaha prohlubovat integraci za účelem dosažení voleného pohybu čtyř svobod. Dalším cílem

²⁴ Mezi těchto deset pozorovatelských zemí řadíme Polsko, Rakousko, Maďarsko, Švédsko, Dánsko, Gruzie, Řecko, Thajsko, Indonésie a Haiti.

je posilovat rozvoj a růst ekonomik členských zemí, zajistit jejich větší konkurenceschopnost na světovém trhu, snižovat sociální disparity a dbát na sociální interakci obyvatel. Posledním třetím cílem je vytvoření prostoru pro politické a jiné diskuze a zaměřit svou pozornost na asijsko-tichomořský region (Who we are, Alianza Pacifico).

Pacifická aliance se zaměřuje na budování a rozvíjení vztahů s nejvíce rozvinutými státy světa nebo s ekonomikami, které jsou nejvíce dynamické. Její výhody jsou širokého spektra, mezi které můžeme řadit těžbu, energetiku, zemědělství nebo rybářství. Orientace na nejvíce dynamické ekonomiky a výhody aliance způsobují, že na své území jsou schopni přilákat stále větší množství přímých zahraničních investic. Členské země se snaží spolupracovat v oblasti šetrného chování k životnímu prostředí, propagaci kultury, rozšiřování cestovního ruchu, větší účasti na světových veletrzích a zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních firem členských států aliance (Strategic value, Alianza Pacifico).

K přijímání jednotlivých rozhodnutí a k zajištění efektivního chodu Pacifické aliance slouží organizační struktura a systém složený z jednotlivých summitů, kde se schází Rada ministrů a současní představitelé²⁵. Pod Radu ministrů spadá takzvaná „Skupina vysoké úrovně“, která má na starosti nejružnější oblasti od ekonomických záležitostí, přes mezinárodní vztahy až po sociální oblast. K tomuto systému se přidávají pozorovatelské země (Alianza Pacifico, 2016).

Ze všech latinskoamerických, respektive jihoamerických integračních uskupení, je právě Pacifická aliance nejvíce agresivní ve významu pozitivního dopadu na své členy, rozšiřování své základny, budování nových mezinárodních a obchodních vztahů a ekonomické prosperity. Pacifická Aliance se nachází na integračním stupni „preferenční zóna“. Preferenční zóna je nižší stupeň než nejnižší zóna volného obchodu. Do budoucna mají však snahu vytvořit mezi svými členy pásmo volného obchodu. Pacifická Aliance se na celkovém hrubém domácím produktu Latinské Ameriky podílí 39 % (Cities Today, 2015). Posledním významným faktorem dokazující důležitost a prosperitu tohoto integračního uskupení je skutečnost, že v roce 2013 investovaly zahraniční firmy 84,3 miliard USD (to je o 1,3 miliardy USD zahraničních investic více, než přilákal samotný MERCOSUR) a dosahovala o 60 % většího exportu než zmíněný MERCOSUR (Ministerstvo zahraničních věcí, 2014; Colombia Reports, 2014).

Právě Pacifická aliance má nejvyšší příznivý dopad na ekonomiku Kolumbie, na její rostoucí tendenci. Pro samotné občany se zpřístupnila možnost studia v zahraničí, zvýšil se

²⁵ Celkový počet představitelů neboli předsedů, je čtyři. Každý z těchto čtyř zastupuje svou zemi. Buď je pověřeným představitelem dané členské země, nebo samotný prezident.

turismus a množství investic plynoucí do Kolumbie. V Kolumbii díky Pacifické alianci vznikla nová pracovní místa v závislosti na nově vzniklé podniky. I do budoucna se plánuje vybudovat další pobočky velkých řetězců a tím by se měla nezaměstnanost v Kolumbii nadále snižovat (Cities Today, 2015). Toto integrační uskupení posiluje pozici Kolumbie jako rostoucí a perspektivní ekonomiku. Dokazuje to i skutečnost, že jednotlivé státy v Kolumbii čím dál více otevírají své ambasády a úřady. Naposledy tomu bylo tak v září 2015, kdy si v Kolumbii otevřel svou ambasádu Nový Zéland (New Zeland government, 2015). To, že je Kolumbie klíčový hráč a nabírá na svém významu, dokazuje i další setkání (v pořadí už 23. setkání) technických skupin Pacifické aliance, které se v Bogotě na začátku března 2016 konalo. Jedním z cílů setkání bylo seznámení s kontrolním systémem, který má Bogota. Tento kontrolní systém by měl sloužit k usnadnění zahraničního obchodu (Alianzo Pacifico, 2016).

Shrnutí

Integrační procesy jsou hnací silou vytváření nové spolupráce a nových obchodních a mezinárodních vztahů. Slouží k dosahování větší liberalizace a ke zlepšení situace v zemích. Je poháněna ekonomickými nebo politickými pohnutkami. V regionální ekonomické integraci může dojít k prohloubení integrace skrze integrační stupně, které mají své vlastnosti. Začíná se zónou volného obchodu a každý následující stupeň obsahuje vždy vlastnosti předchozího stupně společně se svými vlastními charakteristikami. Například, celní unie obsahuje vlastnosti zóny volného obchodu ale zároveň své vlastní charakteristické prvky. Integrační procesy v Kolumbii mají dlouhou historii. První náznaky integračních tendencí se projeví už na začátku devatenáctého století, ale integrace jako taková se začala rozvíjet až na přelomu čtyřicátých a padesátých let 20. století. Nejmladšími integračními uskupeními, kterého se účastní Kolumbie, jsou Unie Jihoamerických národů a Pacifická aliance. Ze všech zmíněných a blíže zhodnocených se Pacifická aliance jeví jako integrační uskupení, které má největší dopad na Kolumbii, neboli Kolumbie čerpá největší přínosy právě ze členství v Pacifické alianci.

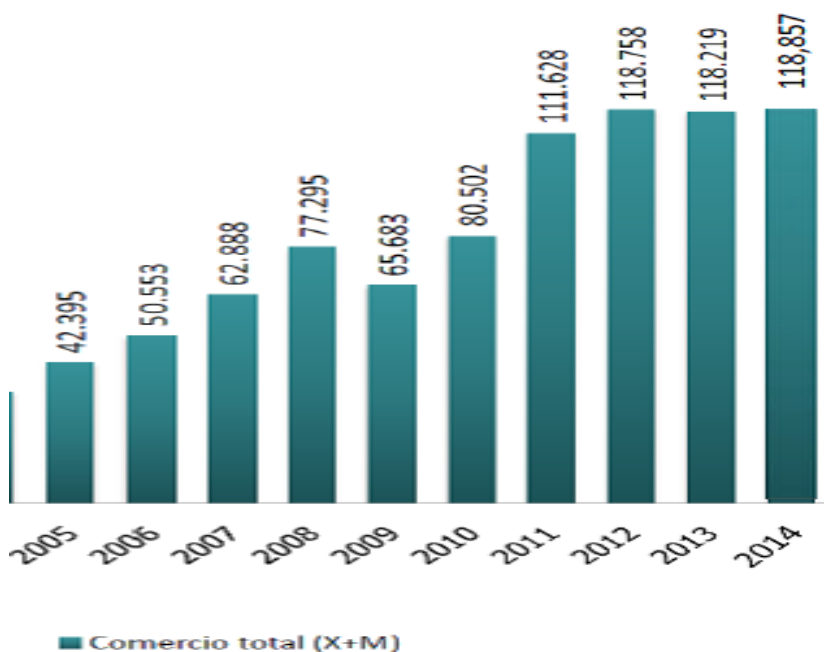
4 Efekty integrační spolupráce Kolumbie

V této části bakalářské práce je hodnocen dopad integrační spolupráce na čtyři základní ekonomické ukazatele, na kterých se dopad projevil nejvýrazněji - zahraniční obchod, míra inflace, hrubý domácí produkt a míra nezaměstnanosti. Po analýze jednotlivých ekonomických ukazatelů, je provedena analýza a zhodnocení vzájemných vztahů Kolumbie s Evropskou unií a následně vzájemných vztahů Kolumbie-ČR.

4.1 Působnost integračních tendencí na ekonomické ukazatele

Výhodná geografická poloha, díky které má přístup ke dvěma mořím, odstraňování překážek obchodu, větší otevřenost a zejména stále intenzivnější integrační snaha. Tyto faktory způsobily, že se v posledních letech výrazně zvýšil objem kolumbijského zahraničního obchodu. Zvýšil se téměř pětkrát (viz obr. 4.1). Větší množství zahraničního obchodu příznivě působí na důvěryhodnost a prosperitu Kolumbie. Zároveň má však pozitivní dopad na množství přímých zahraničních investic, které se v posledních letech rovněž zvýšil. Má přístup téměř k padesáti zemím světa a může za to děkovat zvýšenému zahraničnímu obchodu.

Obr. 4.1 Vývoj zahraničního obchodu

zdroj: Procolombia, vlastní zpracování

Od roku 2005 vidíme, že se zahraniční obchod zvyšuje a to i s odkazem na vznik dvou nových integračních uskupení v letech 2004 a 2011²⁶. V roce 2014 můžeme poukázat na skutečnost, že obrat zahraničního obchodu dosáhl dosud nejvyšších hodnot, a to i přes skutečnost, že export klesl o 6,8 %. Růst obratu způsobil růst importu, který vzrostl o téměř 8 %. Pokles světových cen ropy a uhlí měl negativní dopad na největší tahouny kolumbijského exportu, a to produktů a surovin v oblasti energetiky. I přes propad světových cen ropy, si ropa udržela prvenství v rámci kolumbijského exportu. Dalšími největšími exportními surovinami a produkty byly uhlí, ropné deriváty, zlato, káva a květiny. Nejrozsáhlejší objem v importu zaujímaly stroje a zařízení, chemikálie, deriváty ropy, automobily a metalurgické produkty (Businessinfo, 2016).

Největšími obchodními partnery (za dovoz i vývoz) byly USA, Evropská unie a Čína, jak můžeme vidět v obrázku 4.2.

Obr. 4.2 Největší obchodní partneři Kolumbie

zdroj: ProColombia, vlastní zpracování

²⁶ V roce 2004 vznikla Jihoamerická unie národů a v roce 2011 vznikla Pacifická aliance.

Překvapivě se zde objevuje i Indie, ale vzhledem ke skutečnosti, že je Indie součástí uskupení BRICS²⁷, se není čemu divit. Proto patří mezi pěti největších obchodních partnerů po právu. Indie prošla restrukturalizací ekonomiky a zaměřuje se teď především na služby a informační technologie a Kolumbie za to může poskytnout bohaté přírodní zdroje (Ministerstvo zahraničních věcí, 2012). Takže vzájemná obchodní spolupráce je pro obě strany velmi výhodná.

Dalším z vypovídajících ukazatelů je míra inflace. Národní kolumbijská měna je velmi úzce navázána na americký dolar, takže když dojde k výkyvům dolaru, silně to ovlivní kolumbijské peso, a tím pádem i míru inflace v Kolumbii. Míra inflace v Kolumbii si prošla i obdobím, kdy dosahovala i docela vysokých hodnot, a to okolo 30 %²⁸. Například v sedmdesátých až osmdesátých letech inflace neklesala pod 20%. Zlom nastal až v druhé polovině devadesátých let, kdy Kolumbie prošla změnou režimu a míra inflace se tak konečně dostala pod tuto hranici. V současné době Kolumbie zažívá nekontrolovatelný růst inflace, která může mít negativní dopad na ekonomický růst země (Departamento Administrativo Nacional de Estadística, 2016).

Tab. 4.1 Vývoj míry inflace od roku 2005

Míra inflace	%		
2005	4,85	2010	3,17
2006	4,48	2011	3,73
2007	5,69	2012	2,44
2008	7,67	2013	1,94
2009	2,0	2014	3,66
2010	3,17	2015	6,77

zdroj: Departamento Administrativo Nacional de Estadística, vlastní zpracování

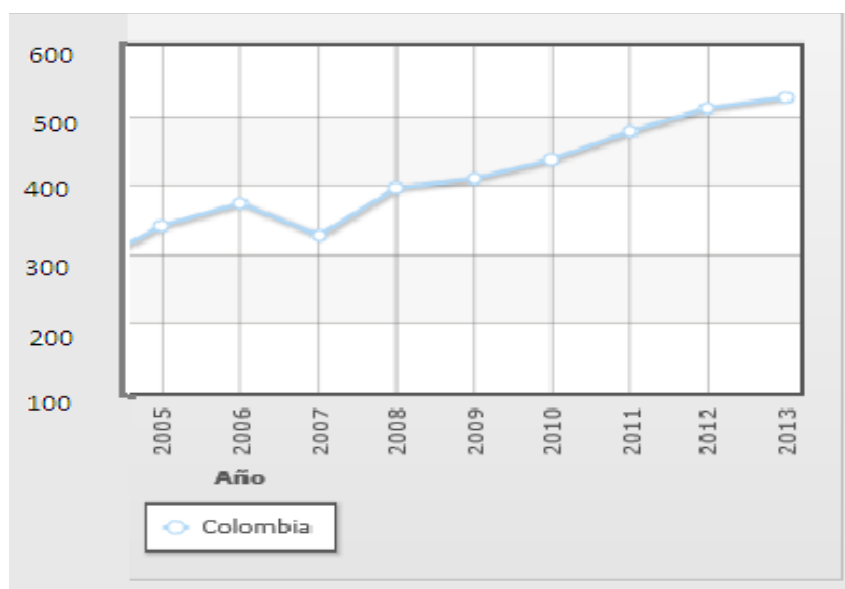
²⁷ Země BRICS jsou státy, které jsou charakterizovány jako rychle rozvíjející se ekonomiky, které získávají na vlivu na mezinárodní scéně.

²⁸ Míra inflace dosáhla 30% například na podzim roku 1963 nebo v červnu a červenci roku 1988. Nejvyšších hodnot ale inflace dosáhla v roce 1977 a to až 40 %. Už od padesátých let byly ovšem výkyvy, jejichž hodnoty dosahovaly pod oněch 20% a tyto hodnoty se střídaly. Dá se říct, že od druhé poloviny osmdesátých let však hodnoty pod 20% neklesaly. Důležitý zlom, jak jsem již psala, nastal až v druhé polovině devadesátých let, kdy došlo ke snížení pod tuto hranici.

Hodnota v roce 2014 dosahovala horní hranice inflačního cíle Centrální banky Kolumbie, která stanovila inflační cíl v rozmezí od 2 % do 4 %. (Ministerstvo zahraničních věcí, online)

Hrubý domácí produkt, neboli nejtypičtější ukazatel ekonomické a hospodářské prosperity země. Je to základní ukazatel, a jeden z hlavních ukazatelů, i když nezahrnuje veškeré aspekty. Z dlouhodobějšího hlediska lze říci, že Kolumbie ekonomicky roste. Ať již pomaleji, nebo rychleji, ale roste. Za posledních 25 let se tempo růstu HDP dostalo do záporných hodnot pouze jednou a to v roce 1999. Vývoj HDP lze pozorovat v grafu 4.1.

Graf 4.1 Vývoj HDP v mld. USD

Zdroj: CIA World Factbook, vlastní zpracování

Tempo růstu v roce 2014 se pohybovalo v hodnotách 4,55 %, ale v roce 2015 bylo menší tempo růstu, snížilo se o 1,45 procentních bodů na konečnou hodnotu 3,10 %. Hlavní hnací silou pro dosažení ekonomického růstu Kolumbie se staly investice a největší boom zaznamenaly obecně služby. To, že se růst zpomalil, bylo především způsobeno poklesem produkce a exportu ropy, která společně s uhlím a plynem znamenají více jak 70 % kolumbijského exportu. (businessinfo, 2016) Na ekonomickém růstu Kolumbie mají bezpochyby velký podíl integrační snahy Kolumbie a Národní rozvojové plány prezidenta Santose. První z nich na období 2010 až 2014 se zaměřoval na sociální a ekonomický růst, investice do vzdělání a inovací. Druhý plán pro období 2015 až 2018, který v současnosti běží, se zaměřuje na mezinárodní spolupráci, obchod a na jednání s FARC²⁹.

²⁹ FARC je radikální povstalecká ozbrojená organizace, která patří v Kolumbii mezi ty nejstarší. Patří mezi zločinecké organizace. Obrovský podíl příjmů získávají právě z nelegálního obchodu s drogami, z únosů,

K ekonomickému růstu přispěly i změny v politice země, kdy se vláda zaměřila na větší bezpečnost. Díky větší bezpečnosti oproti minulosti, je zde přitahováno větší množství turistů, ale hlavně investorů a díky nim i zvyšující se počet přímých zahraničních investic. (interní informace Wolf Invest Ltd.) Toto vše má dopad na ekonomický růst země. V současnosti je považována za jakéhosi lídra mezi zeměmi jižní Ameriky. Ekonomický růst Kolumbie je predikován i do budoucna.

Posledním z ukazatelů, které byly ovlivněny změnami v politice a především integračními snahami Kolumbie, je míra nezaměstnanosti. Díky zapojení do integračních procesů, utužování mezinárodních vztahů a posilování integračních tendencí vznikají nová pracovní místa a s tím související nové firmy, které tyto pracovní místa generují. Rovněž se zvýšil počet možností pracovat v zahraničí bez jakéhokoliv omezení. Z dlouhodobějšího aspektu lze říci, že míra nezaměstnanosti v Kolumbii má klesající charakter. Ještě v průběhu 90. let míra nezaměstnanosti dosahovala i 20 %, ale od nového milénia míra nezaměstnanosti klesla pod oněch 20 % a od roku 2013 klesla dokonce pod 10 %. Částečně je pokles od roku 2013 způsoben i silnějšími integračními snahami a členství v integračním uskupení Pacifická aliance. Trend vývoje míry nezaměstnanosti je sice klesající, ale velmi pozvolný. Následující tabulka 4.2 slouží pro lepší dokreslení problematiky vývoje míry nezaměstnanosti během 10 let. V této tabulce lze vidět, jak se změnila míra nezaměstnanosti od přistoupení do uskupení UNASUR (v roce 2004) a od členství v uskupení Pacifická aliance (v roce 2011).

Tab. 4.2 Vývoj míry nezaměstnanosti během 10 let

Míra nezaměstnanosti	%
2005	11,8
2006	11,1
2007	11,2
2008	11,3
2009	12,0
2010	11,8

vydírání a neoficiálních daní. V posledních letech se vláda prezidenta Santose snaží s nimi vycházet mírovou cestou a právě díky Národnímu rozvojovému plánu 2015-2018 vláda přislíbila plné začlenění této organizace do běžného života a se zajištěním bydlení. Na oplátku musí organizace FARC ukončit válečné konflikty a zbavit se zbraní. (United Nations Regional Information Centre for Western Europe, 2016)

2011	10,8
2012	10,4
2013	9,6
2014	9,1
2015	8,9

zdroj: Departamento Administrativo Nacional de Estadística, 2016, vlastní zpracování

Snižující trend míry nezaměstnanosti je jasným důkazem integračních snah, politických změn, turistiky, bezpečnostní situace, ale rovněž i ekonomického růstu. To vše působí příznivě na míru nezaměstnanosti. Integrační snahy způsobí, že firmy zde otevírají své pobočky, zakládají nové dceřiné společnosti, a tak se vytváří nová pracovní místa, a tím se přispívá ke snižování míry nezaměstnanosti. Především stavebnictví se podílelo na vytvoření pracovních míst. Mezi konkrétní opatření za účelem snížení míry nezaměstnanosti lze rozčlenit do čtyř základních iniciativ. Prvním opatřením je poskytování různých benefitů v oblasti vzdělávání sociálně znevýhodněným lidem bez dostatečných peněžních prostředků, například formou státních bezúročných půjček nebo stipendií. Za druhý krok můžeme považovat poskytování daňových výhod společnostem, které zaměstnají čerstvé absolventy škol. V oblasti stravování a hygienických návyků hrají významnou úlohu podpory, které jsou vypláceny ve formě poukázek, za které si může občan pořídit stravu nebo základní hygienické potřeby a léky. Nutno poznamenat, že veškeré podpory jsou poskytovány pouze v takové výši, aby daná podpora zajistila základní potřeby (interní informace Wolf Invest Ltd.). Velkou částí nezaměstnaných osob byla právě mládež, a proto se velká část opatření zaměřovala právě na ně. Do budoucna se neočekává žádný markantní nárůst nezaměstnanosti, ba naopak. Vláda by se chtěla na tuto problematiku ještě více zaměřit (tradingeconomics, 2016).

Evropská unie je pro Kolumbii jeden z největších a nejdůležitějších obchodních partnerů, a proto následující kapitola je věnována právě vzájemným vztahům mezi Kolumbií a EU.

4.2 Integrační spolupráce Kolumbie a EU

Vzájemná spolupráce Evropské Unie a Kolumbie je datována do poloviny 90. let. Celá vzájemná spolupráce je v následujících kapitolách rozebrána na tři samostatné podkapitoly, a

to Vývoj spolupráce Kolumbie a EU, Mnohostranná obchodní dohoda EU-Kolumbie a Výsledky kooperace a budoucnost.

4.2.1 Vývoj spolupráce Kolumbie a EU

Kolumbie je dynamicky rozvíjející se ekonomikou, která posiluje svou integrační snahu a pozici v rámci regionů. Partnerská spolupráce s Evropskou unií sahá až do poloviny 90. let, kdy se rozvíjí spolupráce převážně na politické platformě. Ale i před druhou polovinou devadesátých let se objevovaly náznaky kooperace mezi těmito dvěma stranami.³⁰ Spolupráce na politické platformě má bilaterální, ale i multilaterální charakter. Je založena na základě Římské deklarace a Memoranda o porozumění.³¹ Obecně můžeme říci, že kooperace mezi Kolumbijskou republikou a Evropskou unií se opírá o politickou, hospodářskou a rozvojovou spolupráci, kterou se snaží plnit skrze tři základní zásady (European external action service, online):

- Mír, kooperaci, alternativní spolupráci;
- spravedlnost a dodržování zásad lidských práv;
- obchod a konkurenceschopnost Kolumbie.

Všechny tyto tři základní zásady jsou implementovány ve Strategickém dokumentu země a na něž bylo vyčleněno 160 milionů eur na období od 2007 do 2013. V tomto období dala Evropská unie příslib, že se vynasnaží přinášet takové výsledky, které budou signalizovat příznivý vývoj rozvoje a kooperace. Příklad se dotýká oblastí sociální struktury, posílení právního státu, boj s násilím a lepší vztahy občanů s místními úřady. Obchodní platforma spolupráce se posílila díky Mnohostranné obchodní dohodě, která vstoupila v platnost 1. srpna 2013. Této dohodě je věnována následující podkapitola. V období 2014 až 2017 je hlavním směrem spolupráce posilování udržitelného obchodu. Celková částka vyčleněna na toto období dosahuje 67 milionů eur. (European Commission, 2016) Celkem 15 % těchto prostředků je vyčleněno na podporu malých a středních podniků. Zbývá část finančních

³⁰ Jedním z rámcových dokumentů dokládající spolupráci EU a Kolumbie je Rámec smlouvy pro spolupráci mezi Andským společenstvím a Evropským společenstvím, který byl podepsán v roce 1993. V roce 2003 byla podepsána Smlouva o politickém dialogu a spolupráci mezi Andským společenstvím a EU. (European external action service, online)

³¹ Římská deklarace byla podepsána roku 1996 na setkání Evropské unie a Andského společenství konané v Římě. Memorandum porozumění bylo podepsáno v roce 2009. (European external action service, online)

prostředků by měla být použita na rozvoj ekonomiky, obnovu nejvíce zasažených oblastí povstaleckými konflikty a podporu významu institucí a místní samosprávy (businessinfo, 2015). Rok 2015 se stal klíčovým rokem pro vztah Evropské unie a Kolumbijské republiky. Významný podíl měla participace kolumbijského prezidenta Juana Manuela Santose na summitu EU-CELAC³² v červnu roku 2015. Z tohoto summitu vzešla dohoda o zrušení vízové povinnosti, jež byla stvrzena podpisem prezidenta Santose v prosinci téhož roku. To se týká Kolumbijců, kteří se rozhodnou cestovat do zemí v Schengenském prostoru. Druhým významným symbolem bylo jmenování unijního zástupce pro mírové jednání Kolumbie, které se týká kolumbijské vlády a organizace FARC.³³ Do této funkce byl jmenován Ir Eamon Gilmore. První návštěva unijního zastupitele v Kolumbii se konala v listopadu 2015. Jedním z posledních významných milníků v roce 2015 bylo setkání s Federicou Mogherini, současnou Vysokou představitelkou EU pro zahraniční a bezpečnostní politiku a Jean-Claudem Junckerem, předsedou Evropské komise. Dali kolumbijskému prezidentovi závazek vytvořit tzv. fond důvěry. Z tohoto fondu by měly být poskytnuty finanční prostředky na projekty, které budou uskutečněny po skončení konfliktů v zemi. Aby mohla Kolumbie čerpat finanční prostředky z onoho fondu, musí mírové jednání být vzato do úspěšného konce, tudíž uzavření míru mezi kolumbijskou vládou a FARC (businessinfo, 2016). Za nejvýznamnější milník v oblasti spolupráce Evropské unie a Kolumbie je již zmiňovaná Mnohostranná obchodní dohoda.

4.2.2 Mnohostranná obchodní dohoda EU-Kolumbie

Formování této dohody a její proces vstupu v platnost není žádnou krátkodobou záležitostí. Dohoda byla uzavřena už v roce 2010, podepsána byla až rok poté, dne 23. března 2011. V platnost vstoupila až o dva roky později, počátkem srpna 2013. Tato Dohoda představuje významný milník ve vzájemné obchodní spolupráci. Je symbolem budoucí stability ve vzájemné kooperaci s cílem zvýšit investiční atraktivitu mezi Evropskou unií, Kolumbií a Peru. Mezi jedenáct cílů, které obsahuje tato Mnohostranná obchodní dohoda a které se zavázaly účastnické strany plnit, patří (Úřední věstník Evropské unie, online):

³² CELAC je integrační uskupení s názvem Společenství latinskoamerických a karibských států. Je to uskupení sdružující 33 států Latinské Ameriky a Karibiku. Jeho cílem je mít markantní vliv v rozhodování v oblastech spolupráce a politiky. Účelem tohoto integračního uskupení je posílení integračních tendencí v Latinské Americe a omezení vlivu USA. (CELAC, online)

³³ Mírová jednání kolumbijské vlády a organizace FARC probíhají v Havaně, hlavním městě Kuby.

- Postupné odstraňování bariér v obchodu se zbožím v souladu se Všeobecnou dohodou o clech a obchodu z roku 1994;
- vytvořit jednodušší obchodování se zbožím a usnadnění veškeré administrativy a podmínek spojených s obchodováním;
- pozvolné odstraňování překážek v obchodu se službami v souladu s Všeobecnou dohodou o obchodu službami (GATS);
- budovat adekvátní prostředí pro zvýšení investiční činnosti;
- odstranění bariér při platebních stycích a pohybu kapitálu, který má spojitost s investiční aktivitou;
- efektivní otevírání trhů na obou stranách s vyhlašování veřejných zakázek;
- ochrana práv duševního vlastnictví;
- s odkazem na pravidla hospodářské soutěže, provozovat ekonomické činnosti mezi oběma stranami;
- rychle a účinně řešit spory;
- vyšší integrační snahy, které se odrazí ve vzájemném obchodování a náklonnost pro mezinárodní obchod v souladu s udržitelným rozvojem;
- zařídit, aby kooperace a všechny tyto cíle pomohly k realizaci této dohody.

Odstranění nebo snížení cel u obou stran je v různé míře. Zatímco Kolumbie snížila clo na nulu u evropského dovozu v celkovém množství 65 %. Naopak Evropská unie odstranila cla u 99 % kolumbijského obchodovatelného zboží, ale u zemědělských výrobků byla cla zrušena jen u 89 % těchto produktů. Evropské unii se podařil velký úspěch, když vyjednala výhodnější dohodu v oblasti automobilového sektoru, než má USA.³⁴ Zatímco Spojené státy americké mají desetileté období v automobilovém průmyslu, Evropská unie má stejně dlouhé období odstraňování bariér u zboží, u kterých se musí domácí trhy přizpůsobit. Jedná se především o dřevěné, nerezové nebo keramické nádobí. Domácí trhy obou stran zůstaly naprosto uzavřené pro mléčné produkty, drůbeží a vepřové maso, rýži nebo kukuřici. U těchto produktů je doba odstraňování bariér mnohem delší, může trvat až 17 let. S procesem postupné liberalizace vzájemných vztahů a se s výše zmíněnými veřejnými zakázkami se rozumí fakt, že nebude diskriminována žádná firma bez ohledu na původ země a budou uplatňována stejná pravidla pro všechny (Interní informace Wolf Invest Ltd.).

³⁴ Evropská unie si vyjednala 7 let pro odstraňování překážek obchodu v tomto sektoru, kdežto Spojené státy americké mají vyjednáno 10leté období odstraňování bariér. (Interní informace Wolf Invest Ltd.)

Během prvního roku platnosti³⁵ této dohody dosáhl obrat obchodu uskutečněného mezi Unií a Kolumbijskou republikou částky převyšující 14 miliard euro. Tato výše představuje nárůst obratu vzájemného obchodu o 5,22 % oproti předchozímu období. Nejvíce dovážela EU z Kolumbie květiny, kávu, kakao nebo řemeslné výrobky. Kolumbie si z Evropské unie nejvíce dovezla průmyslové produkty a nápoje obsahující alkohol. (businessinfo, 2015)

Přes veškeré snahy a kroky vstřícnosti, Kolumbie měla za rok 2015 problém s plněním závazků vyplývajících z této Dohody. Největším kamenem úrazu v neplnění závazků je negativní postoj k zpřístupnění trhu pro alkohol, potraviny a nákladní automobily pocházející z Evropské unie. Lze to vypozaovat na příkladu veřejných zakázek, které vyhlásí Kolumbie. Kolumbijská republika dává přednost domácím firmám před firmami zahraničními. Jejich ofenzivní postoj je jednoznačný a raději upřednostní svou domácí firmu. Tento fakt je však v rozporu s Dohodou. (businessinfo, 2016)

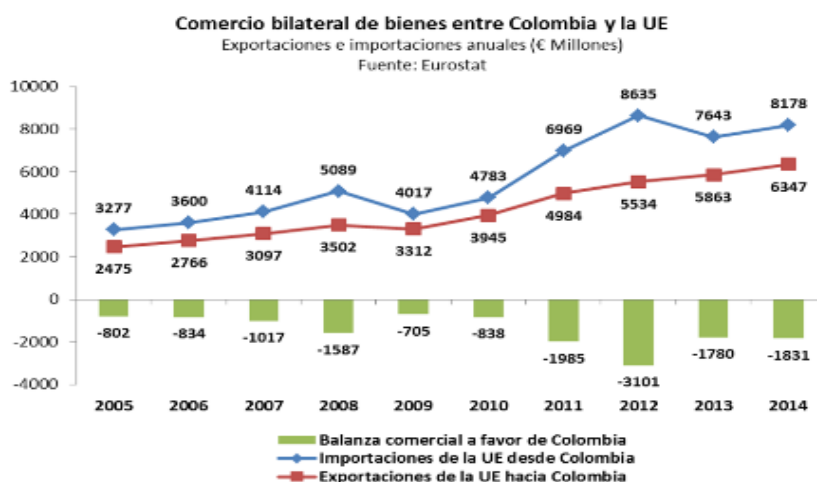
4.2.3 Výsledky kooperace a budoucnost

Rozvoj vzájemného partnerství můžeme nejlépe pozorovat na množstevním vyjádření vzájemné obchodní výměny. Kolumbie zaznamenala negativní obchodní bilanci³⁶ za minulý rok, kdy deficit bilance byl 14,5 miliard euro. I když kolumbijský vývoz poněkud klesl oproti roku 2014, přes to u některých surovin můžeme pozorovat zvýšený export. Typickým příkladem mohou být květiny, ovoce a káva. Tento zvýšený export byl zejména díky nadpoloviční devalvaci národní měny vůči americkému dolaru a to způsobilo zvýšení konkurenceschopnosti v oblasti cenové problematiky. (Kolumbie: Výroční politická a ekonomická zpráva za rok 2015, businessinfo, online, 2016) V roce 2014 Kolumbie do EU vyvezla celkem 17 % svého veškerého exportu v částce 9,4 miliard USD. A naopak, za rok 2014 si Kolumbie z Evropské unie dovezla 14 % z celkového importu ve výši 8,8 miliard USD (businessinfo, 2015) viz graf 4.2.

³⁵ Měřený úsek byl od srpna 2013 do července 2014.

³⁶ Obchodní bilance je výsledek, rozdíl, když od exportu odečteme import. Je součástí platební bilance. Může vyjít buď kladná, nebo záporná obchodní bilance. Kladná obchodní bilance znamená, že vývoz byl mnohem větší než dovoz. Záporná obchodní bilance znamená přesný opak, vývoz je menší než zboží, které se dovezlo.

Graf 4.2 Obchodní výměna mezi EU a Kolumbií

zdroj: Delegación de la Unión Europea en Colombia

Z grafu je jasné patrné, že za první rok platnosti Mnohostranné obchodní dohody, se vzájemná obchodní výměna mezi Evropskou unií a Kolumbií zvýšila o 500 eur. V grafu můžeme vidět export, import a obchodní bilanci Kolumbie. Největší zastoupení mezi exportními surovinami a produkty i nadále zaujímají ropa a samozřejmě káva. Naopak importní produkty jsou diametrálně odlišné, nejvíce si Kolumbie z Evropské unie dovezla průmyslové produkty jako automobily a strojní zařízení (Comercio, Colombia y la UE, Delegación de la Unión Europea en Colombia, online).

Vyústěním vzájemné spolupráce a vztahů je iniciativa uzavřít dohodu o obchodování s bio produkty. Tímto krokem by se rozšířila spolupráce a dostala by na novém významu. V současné době je tato dohoda ve fázi vyjednávání a hlavní cíl, kterého chtějí dosáhnout je širší nabídky bio produktů na kolumbijských a unijních trzích a poskytnout tak spotřebitelům rozmanitý výběr, který by bez této dohody nebyl (businessinfo, 2016).

4.3 Integrační spolupráce Kolumbie a České republiky

Vzájemné partnerství těchto zemí datujeme na počátek 20. století. Spolupráce České republiky a Kolumbie začala po roce 1918 malými krůčky. Byly zřizovány první konzuláty, ale velký krok se uskutečnil až v roce 1934, kdy kolumbijská vláda zřídila v Praze své velvyslanectví. Česká republika se dočkala svého zastoupení v roce 1935. V tomto roce byl zvolen první diplomatický zástupce za Českou republiku, který působil až z Caracasu. První úřad v Bogotě měla Česká republika až o dva roky později. V roce 1939 došlo k přerušení

vzájemných vazeb, neboť Česká republika se stala obětí německých vojsk, které naše území zabraly. K obnovení vztahů došlo až o čtyři roky později, v roce 1948 se styky opět přerušily. V roce 1956 byly znovuobnoveny a na konci šedesátých let dostaly vzájemné vztahy nový rozměr na úrovni velvyslanectví. Až do počátku 90. let nenastal žádný výrazný výkyv. Dne 1. ledna 1993 je pro Českou republiku významný den, neboť vzniká samostatná Česká republika a v tomto roce rovněž jako samostatná republika uzavírá s Kolumbií partnerství na úrovni velvyslanectví (Velvyslanectví České republiky v Bogotě, online).

4.3.1 Vývoj vzájemných obchodních vztahů Kolumbie a ČR

Kolumbie je z historického hlediska zcela přirozeným obchodním partnerem České republiky. Ze skutečnosti, že vzájemné partnerství České republiky, případně Československé republiky, je rozvíjeno už od roku 1918, můžeme odvodit, že Česká republika má delší historické vazby vzájemného partnerství než partnerství Evropské unie s Kolumbií. Obyvatelé Kolumbie mohli zahlédnout traktory české značky ZETOR a v ulicích se běžně vyskytovaly vozy značky Škoda. Zcela rutinní záležitostí se staly dodávky textilních a tiskařských strojů. Rovněž zde bylo vybudováno několik elektráren menšího rozsahu. Veškeré obchodní výměny realizované a uskutečňované do konce 80. let byly mnohem jednodušší. Avšak s příchodem nového režimu a ukončení zahraničního monopolu počátkem 90. let, se většina veškerých vztahů a obchodních vazeb přerušila. Až nyní, v posledních letech, se znovu začíná rozvíjet hlubší spolupráce a české firmy opět „znovu“ pronikají na kolumbijský trh. Znovu se objevují vozy značky Škoda, traktory ZETOR, elektroměry značky Křižík, ale i společnosti jako Česká zbrojovka, pivovar Bernard, firma Matoušek CZ, nebo firma Wolf Invest Ltd., se kterou bylo blíže spolupracováno při zpracování této bakalářské práce (Interní informace Wolf Invest ltd.).

Uzavření Mnohostranné obchodní dohody mezi Kolumbií a EU měla pozitivní dopad i pro Českou republiku. Díky této Dohodě se zvýšil zájem po českém zboží a za hlavní plus této Dohody můžeme považovat skutečnost, že čeští dodavatelé ušetří na celních tarifech. Investiční činnost České republiky v Kolumbii poněkud pokulhává, v současnosti není realizována žádná investiční činnost. (businessinfo,2015)

S rozvojem vzájemných obchodních vztahů se souběžně rozvíjela i vzájemná zahraniční rozvojová spolupráce. Tato rozvojová spolupráce je ovšem zaměřena na místní projekty menšího charakteru. Rozvojová pomoc ze strany České republiky byla poskytnuta například na zalesnění Národního parku Chichamocha, nebo zajištění příslušných přístrojů pro oddělení

zaměřující se na choroby srdce. Rovněž Česká republika poskytuje stipendia, aby se podpořila možnost studia v zahraničí a zvýšil se zájem uchazečů o tuto možnost. Na rok 2015/2016 poskytla celkem 5 stipendijních programů (businessinfo, 2015). Vzájemná spolupráce Kolumbijské republiky a České republiky je širokého zaměření a má dlouhodobou základnu.

Mezi základní dokumenty česko-kolumbijského partnerství patří (businessinfo, 2015):

- První oficiální dohoda „*Základní dohoda o vědeckotechnické spolupráci ČSSR a Kolumbijské republiky*“ z roku 1971 (businessinfo, 2015);
- dohoda o výměně v oblasti kultury mezi vládami obou zemí;
- dohoda o zrušení víz mezi oběma zeměmi (vízová povinnost se zrušila až v roce 2015);
- dohoda o přejímání, které bude zahrnuto do bilaterálních smluv mezi vládami obou zemí z roku 1997;
- dokument o vědeckotechnickém partnerství Ministerstva zemědělství České republiky a Kolumbie v oblasti primárního sektoru a rozvoje venkova;
- memorandum o politických poradách mezi Ministerstvy zahraničních věcí ČR a Kolumbie z roku 2004;
- souhlasný dokument o materiální podpoře v oblasti obrany mezi Ministerstvy obrany obou zemí (z roku 2006);
- dohoda o partnerství v energetice a hornictví z roku 2008;
- dohoda o partnerství v problematice životního prostředí z roku 2008;
- dohoda o tom, aby zboží nebylo dvakrát daněno a zajistit předcházení úniků s nimi spojenými (z roku 2012, ale v platnost vstoupila až o tři roky později).

Jak můžeme vidět, stejně jako má partnerství diametrální spektrum zájmů, tak i smlouvy jsou variabilního zaměření. Od technického zaměření, přes oblasti týkající se přírody až po kulturní oblast. Úspěšnost obchodní spolupráce lze vyjádřit prostřednictvím exportu, importu, obratu nebo bilance.

4.3.2 Úspěšnost obchodní spolupráce

Úspěšnost partnerství lze demonstrovat na ekonomických ukazatelích, respektive výsledcích objemu obchodní výměny. Export, import, obrat nebo bilance jsou základní ukazatelé.

Tab. 4.3 Obchodní partnerství ČR a Kolumbie

Obchodní výměna ČR - Kolumbie (mil. USD)					
	2010	2011	2012	2013	2014
Vývoz ČR	23,1	33,6	37,9	44,0	70,4
Dovoz ČR	32,6	41,7	37,0	31,2	28,3
Obrat	55,7	75,3	74,9	75,2	98,7
Bilance	-9,6	-8,2	+0,9	+12,8	+42,1

zdroj: Český statistický úřad, 2015

Z tabulky 4.3 jasně vidíme, že obchodní partnerství České republiky s Kolumbijskou republikou je úspěšné, že obchodní výměna mezi oběma zeměmi má rostoucí tendenci. V roce 2014 obchodní výměna byla nejvyšší a to za hodně dlouhou dobu. Obrat se oproti roku 2013 zvýšil o téměř 24 milionů USD, export České republiky se zvýšil téměř o 30 milionů amerických dolarů a import ČR z Kolumbie se snížil o 3 miliony USD. Tato skutečnost je způsobena především uzavřením Mnohostranné obchodní dohody mezi EU a Kolumbií, ale taky členstvím v Pacifické alianci. Členství v Pacifické alianci příznivě působí na ekonomiky členských států a jejíž členem je i Kolumbie. Také roste zájem českých společností o působení na kolumbijském trhu. Nejvíce Česká republika exportovala turbíny, různé stroje, vrtule, automobily, telefonní přístroje, ale i kosmetiku. Nejvíce dovezla ovoce, květiny, samozřejmě kávu a tabák včetně výrobků z nich (businessinfo, 2015). Přes skutečnost, že vzájemná obchodní výměna má rostoucí tendenci, přesto by růst mohl být mnohem větší, protože obě ekonomiky mají obrovský potenciál, který by se dal ještě více zúročit a zužitkovat. Perspektivní oblastí pro proniknutí na kolumbijský trh je bezpochyby energetika a zabezpečení dodávek a chodu malých a středních vodních elektráren. Další perspektivní možnosti jsou důlní a těžební průmysl, různé typy infrastruktury a problematika životního prostředí. Rovněž jako vše, co můžeme zařadit do oblasti zdravotnictví a strojírenství. Posledními dvě významné možnosti jsou export piva, jelikož české pivo patří ve světě

k jednomu z nejlepších a jsme proslaveni díky kvalitě piva a kosmetika, neboť ženy v Kolumbii jsou známé svou krásou a zálibou v péči o sebe.

Konkrétní spolupráce v praxi je blíže rozebrána na příkladu firmy Wolf Invest v následující podkapitole.

4.3.3 Česká pobočka Wolf Invest Ltd.

Společnost Wolf Invest Ltd. se zaměřuje na výrobu a prodej modulárních staveb³⁷ pro vojenské účely, ale i pro využívání civilním obyvatelstvem. Příklad takové modulární stavby je uvedena v příloze č.9 „Příklad modulární stavby“. Za prvotní krok v celém procesu pronikání na kolumbijský trh můžeme považovat účast na kolumbijském veletrhu Expodefensa, který se konal v Bogotě, hlavním městě Kolumbie, na podzim 2014. Tento veletrh je zaměřován na oblast bezpečnosti a obrany, zbraní včetně jejich vybavení, ale také zaměřen na informační technologie a komunikační systémy. Společnost Wolf Invest byla zastupována na tomto veletrhu panem Ing. Hubínkem. Dá se říct, že účast společnosti byla úspěšná, neboť se podařilo získat velké množství kontaktů. Na úspěšném získávání kontaktů se podílel i vedoucí kanceláře agentury Czechtrade, pan Jílek. Podařilo se mu získat především kontakty na vedení kolumbijského námořnictva, které projevilo zájem vybudovat základnu právě z modulárních staveb. Rovněž pan Jílek pozval několik významných osob na tento veletrh, se kterými společnost Wolf Invest jednala. A právě od agentury Czechtrade si nechala společnost zpracovat informace o kolumbijském trhu.

Po návratu zástupců firmy se rozvíjela spolupráce o vybudování námořní základny. Po dodání potřebných informací vypracovala společnost dvě možnosti vybudování, které nechali zaslat do Kolumbie v květnu 2015. Dlouho nedostala firma žádnou reakci, a tak musela urgovat a upomínat. Až po hodně dlouhé době a neustálých urgencích se Wolf Invest dočkal odpovědi. Kolumbijské námořnictvo se rozhodlo projekt neuskutečnit. Jako důvod uvedli snižování rozpočtu.

Během zpracovávání a snahy rozvinout spolupráci s námořnictvem, Wolf Invest se snažil získávat další kontakty a tyto kontakty zužitkovat. Ti, co slíbili na veletrhu, že společnosti budou pomáhat a prosazovat ji na trhu, tak v samotném závěru neudělali nic. Wolf Invest našel podporu v České zbrojovce. Společnost si byla dobře vědoma, že bez řádného zástupce

³⁷ Modulární stavby znamenají mobilní stavby složené z několika modulů, které se můžou uspořádat podle přání zákazníka nebo typu povrchu stavební plochy. Může se kdykoliv rozšířit o další modul (blok). Tyto takzvané kontejnery se vyrobí a sestaví ve výrobním závodě a na pozemek se pouze dopraví a poskládají do požadovaného objektu. Velkou výhodou této metody je, že jsou mnohem levnější a rychlejší.

a produktivních osobních jednání, se nemůžou na kolumbijském trhu uplatnit. Proto se za účelem dostání do povědomí a prosazení rozhodl Wolf Invest účastnit dalšího ročníku veletrhu v roce 2015.

Na dalším ročníku byl za společnost přítomen pan Holub. Byl výborným zastupitelem a to nejen proto, že umí plyně španělsky. To mu bezpochyby pomohlo v samotné účasti na veletrhu, ale i v několika jednáních před samotným veletrhem. Tato jednání probíhala již dva týdny před začátkem veletrhu. Pan Holub svou účast na veletrhu Expodefensa 2015 zkomboval s pracovní cestou do Chile, kde se mu podařilo rovněž získat další kontakty a navázat obchodní vztahy. Z účasti na Expodefensa 2015 získal pan Holub informaci, že Kolumbie má dostatek peněžních prostředků pro více jak 300 000 bytových jednotek, které by obývali nejhudší obyvatelé. Právě v této oblasti je společnost velmi zainteresována a podařilo se jí uzavřít na tuto zakázku spolupráci. Během několika následujících let by měl Wolf Invest postavit 150 tisíc bytových jednotek prostřednictvím již zmiňované modulové výstavby. Vše by mělo být postaveno během následujících tří let až pěti let.

V roce 2015 byli vybráni tři zástupci pro tři úplně diametrálně odlišné oblasti. Vojenské budovy, bydlení pro civilní obyvatelstvo a třetí na úpravnu vody.

Tento ročník veletrhu byl mnohem úspěšnější než předchozí i proto, že se zvýšila poptávka po úpravnách vod. Během veletrhu byla důležitá i návštěva kolumbijského námořnictva, ze kterého opět vzešel zájem o čtyři námořní základny modulárního typu. Tyto mají být vybudovány na kolumbijských ostrovech v Karibském moři. V lednu 2016 Wolf Invest poslal svou nabídku a v současné době se o této nabídce vyjednává.

Úspěšnosti nasvědčují i další získané kontakty, například z Peru. Zástupce Peru na tomto veletrhu si zjistil informace o společnosti a rozhodl se pro obchod s Wolf Invest. Zažádal o kompletní vybudování peruánské polní nemocnice pro případné přírodní katastrofy. V současné době je spolupráce v pokročilejší fázi jednání a vyvíjí se velmi nadějně. Dalším významným kontaktem z veletrhu jsou vysocí vojenští hodnostáři a mající přístup k informacím o plánovaných armádních nákupech. Díky tomu má společnost Wolf Invest vždy s předstihem, jako první, potřebné informace.

Celá obchodní spolupráce je prozatím ve fázi jednání, ale do konce roku 2016 už předpokládají, že se začnou fyzicky realizovat příslušné zakázky. Doposud nebylo nic realizováno, neboť k cenám produktů a služeb nabízených touto firmou, musí Wolf Invest Ltd. připočítat přepravní náklady a náklady na pojištění. Proto se ceny v samotném závěru vyšplhají k vyšším hodnotám, než jsou nabídky konkurenční strany. Ale i tak je Wolf Invest

Ltd silnou konkurencí pro ostatní firmy a mají obrovskou šanci na úspěch. Mohou totiž nabídnout vysokou užitnou hodnotu svých služeb a produktů.

I když ještě nedošlo k fyzické realizaci žádné zakázky, přesto lze považovat pronikání na kolumbijský trh firmou Wolf Invest za úspěšnou realizaci spolupráce. I přes skutečnost, že pronikání na kolumbijský trh stojí spoustu času, energie a peněz, vyplatí se to. Do konce roku 2016 by se měly začít realizovat první zakázky, byla rozvinuta spolupráce do různých oblastí a různých účelových zaměření staveb.

Wolf Invest Ltd. má rostoucí tendenci. Daří se jí rozvíjet nová partnerství i v jiných zemích. Například se snaží nyní proniknout na trh v Ománu, kde mají lepší obchodní podmínky, než jim poskytuje Saudská Arábie (Interní informace Wolf Invest Ltd).

4.3.4 Zajímavosti a základní pravidla obchodních zvyklostí

Kolumbie má svůj specifický trh, který se na první pohled může jevit jako zcela klasický. Ovšem když se podrobněji zaměříme na kolumbijský trh, zjistíme, že pro úspěšné uzavření obchodních kontraktů a partnerství je potřeba držet se jistých zásad nebo znát určité zvláštnosti, které jsou nutné znát pro rozvoj partnerství. Czechtrade stanovuje deset základních pravidel, kterých by se měla společnost, která chce proniknout na kolumbijský trh, držet (Czechtrade, 2014):

- V Kolumbii je uzavírání obchodních kontraktů podmíněno velkou časovou náročností. Žádný obchod není uzavřen v krátkém horizontu. Vše je prováděno postupně, s trpělivostí a s vědomím, že i když má uzavírání obchodů dlouhé trvání, tak se nesmí spěchat a potom se vše podaří.
- Nabídnutá pomocná ruka je vždy brána v potaz a odměněna. Jestliže se na kolumbijské straně vyskytne problém, měli bychom v našem zájmu navrhnout možnosti řešení.
- Pozdní příchod u Kolumbijců není nic výjimečného. Přesto bychom my Češi, zastupitelé českých firem a všeobecně druhá strana obchodních jednání měli chodit přesně, včas a rozhodně bychom neměli upomínat na pozdní příchod.
- Kolumbijci jsou upovídaní a oceňují snahu ukázat, že nám na něčem záleží a obchodování s nimi nebereme na lehkou váhu. Pokud například něco posíláme přes email, po určité době je vhodné zavolat, jestli je vše v pořádku.

- Fotbal je nejlepší volbou pro neformální rozhovor. Doslova fotbalem žijí a mají neskutečný přehled.

- Neměli bychom být překvapeni, když nám někdo řekne, že jsme „Gringo“. Je to výraz pro někoho, kdo mluví anglicky.

- Španělština je hlavním obchodním jazykem v Kolumbii. I přes skutečnost, že se čím dál více Kolumbijců učí anglicky, stále je větší část obyvatelstva, většina firem, které mluví jen španělsky a bez znalosti španělštiny se nehne obchodní kontrakt dál.

- Měli bychom si zkontrolovat název našeho produktu ve španělštině, abychom Kolumbijce neurazili.

- Volit diplomatický způsob sdělení něčeho špatného. Kolumbijci jsou velmi hrdý národ a zle nesou jakoukoliv výtku. Raději bychom měli chválit a předcházet si je. Pokud se ovšem vyskytne něco, co se nám nelíbí, měli bychom zvolit diplomatickou cestu sdělení.

- Nejlepší možnou volbou pro export je dobře zvolený místní distributor. Ten může zajistit podstatnou část úspěchu.

Pokud dodržíme všech těchto deset zásad, tak naše jednání povede do úspěšného zakončení a uzavření obchodního kontraktu. A my tak rozšíříme svou působnost na zajímavém trhu v zajímavé zemi, jejíž ekonomika má obrovský potenciál a neustále pozvolným tempem roste.

Při obchodování s Kolumbií je třeba mít na paměti zejména následující skutečnosti:

Špatná bezpečnostní situace v Kolumbii není nic neobvyklého. Boj s povstaleckými organizacemi, krádeže, přepadávání, drogové kartely. To vše je typické pro tuto zemi, a i když dělá v bezpečnosti velké pokroky, není zde zcela bezpečno a nezbavila se strachu. Již dlouhá léta probíhá boj s povstaleckými radikálními organizacemi, z nichž nejznámější je FARC. Tato organizace se nebála ani unášení lidí a jejich členů rodin, za nichž následně chtěli výkupné. Rovněž je zde výskyt drogových kartelů, jejichž moc slábne, ale přesto jejich vliv je nadále citelný. Při běžném obchodování není vždy pravidlem, že se člověk setká s těmito druhy nebezpečí, pokud vyloženě neprovokuje a nevyhledává je. Při větších jednáních je toto téma ovšem zakázané, je to takové nepsané pravidlo, že o tom nesmí mluvit. Pozitivní je ovšem to, že se vláda snaží v této oblasti neustále podnikat kroky k odstranění nebezpečí a zlepšení bezpečnosti a to se příznivě projevuje na jednáních, kdy jsou lidé mnohem více otevření.

Další tři zvláštnosti už jsou mnohem více pozitivnější. První z nich je skutečnost, že jsou neustále pozitivní a věří, že vše dobře dopadne. Jejich příjemné a vřelé vystupování,

otevřenost, zdvořilost. To jsou jejich typické rysy. Ovšem skutečnost, že vše vidí růžověji, než je zdrávo může být pro obchodníka matoucí, neboť i na nepříjemné otázky dostanete pozitivní odpověď, které nemusí dávat ani smysl. Takže se musíte obrnit trpělivostí po dobu, než se dostanete k samotné podstatě debaty a problematiky.

Osobní kontakt je Kolumbijci nade vše ceněný a rádi si povídají. Upovídanost je jejich druhé jméno. Právě kvůli téhle skutečnosti upřednostňují, když evropský obchodník přijede osobně vysvětlit sebemenší problém, chybičku. Normálně by to evropský obchodník vyřídil emailem nebo telefonátem, ale pokud má záměr proniknout na kolumbijský trh, musí osobně vycestovat a osobně vše vysvětlit.

Poslední zvláštností je jazyková bariéra. I přes čím dál rostoucí počet kolumbijských zaměstnanců, kteří mluví skvěle anglicky, drtivá část obchodníků se angličtině vyhýbá a je preferována španělština. Takže pokud chce jakákoliv evropská společnost uzavřít obchod, měla by mít ve svých řadách alespoň jednoho zaměstnance, který hovoří plynule španělsky. Tato zajímavost neplatí jen pro Kolumbii, ale i pro všechny ostatní latinskoamerické státy (Interní informace Wolf Invest Ltd.).

Shrnutí

Počátky vzájemné obchodní spolupráce Evropské unie s Kolumbijskou republikou začínaly na politické platformě již v polovině 90. let. Vzájemné partnerství je uskutečňováno na základě politické, hospodářské a rozvojové spolupráci. Má i základnu ve strategických dokumentech a je rozvíjena na základě důležitých dokumentů uzavřených mezi oběma stranami. Nyní se vzájemná obchodní spolupráce spíše zaměřuje na udržitelný obchod a podporu malých a středních podniků. Na období 2014 – 2017 bylo vyčleněno 67 milionů eur pro revitalizaci kolumbijské ekonomiky a její rozvoj. Velkým milníkem se může jevit zrušení vízové povinnosti a vytvoření tzv. Trust fondu, kdy Kolumbie může čerpat prostředky až po úspěšném ukončení konfliktů s organizací FARC. Ovšem za klíčový moment se považuje uzavření Mnohostranné obchodní dohody, která posunula vzájemnou kooperaci o úroveň výše. Jen za první rok platnosti této Dohody se obrat vzájemného obchodu vyšplhal přes 14 miliard eur. Novým cílem ve vzájemné spolupráci je dosažení volného trhu s bio produkty.

Vzájemná obchodní spolupráce České republiky s Kolumbií je mnohem starší než kolumbijské partnerství s Evropskou unií. Česko-kolumbijské partnerství začalo v roce 1918 a zažilo mnoho přerušení a opětovných navázání. Od počátku devadesátých let je vývoj vzájemného partnerství stabilní. Ovšem se změnou režimu došlo k poslednímu přerušení

vztahů a až v posledních letech se české firmy opět více začínají prosazovat. Vzájemná spolupráce má svůj velký opěrný bod ve smluvní základně. Za první rok platnosti Mnohostranné obchodní dohody mezi Kolumbií a EU se zvýšila česko-kolumbijská obchodní výměna. Dosáhla téměř 99 milionů USD a nadále má rostoucí tendenci. Proniknout na kolumbijský trh je velmi časově i finančně náročné. Wolf Invest Ltd., která se zaměřuje na výrobu a prodej modulárních staveb, to zná z vlastní zkušenosti. Do konce roku 2016 předpokládá, že začne fyzicky realizovat první zakázky. Jako první by měla přijít na řadu zakázka týkající se 300 tisíc obytných jednotek pro nejchudší vrstvu obyvatel Kolumbie. Trpělivost je klíčem k úspěchu na kolumbijském trhu. To je jedno z deseti pravidel, která by měl každý obchodník, který má záměr proniknout na trh, dodržovat. S Kolumbijci je radost obchodovat, protože jsou velmi přívětiví, pozitivní a rádi si povídají. A i když zkouší trpělivost protistrany, tak trpělivost s nimi a píle, kterou společnost projeví, dokážou Kolumbijci patřičně ocenit a společnost tak může sklízet úspěchy a případně slavit proniknutí na trh.

5 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo na základě získaných znalostí zhodnotit zapojení Kolumbie do integračních procesů, zhodnotit efekty integrační spolupráce a navrhnout možnosti, v jakých oblastech by ještě mohla Česká republika proniknout na kolumbijský trh. Nejdříve bylo samozřejmě potřeba sumarizovat integrační předpoklady Kolumbie, které jsou předpokladem pro zapojení do integračních procesů.

Druhá kapitola byla zaměřena na integrační předpoklady Kolumbie, co dělá Kolumbii tak výjimečnou, co může nabídnout. Její velkou konkurenční výhodou je její geografická poloha, protože jako jediná jihoamerická země je omývána Karibským mořem a Tichým oceánem. Z tohoto faktu může velmi těžit. Má přístup k více obchodním - námořním cestám a otevírají se jí nové možnosti na uzavírání obchodních partnerství s Evropou, ale i asijským kontinentem. Její rostoucí ekonomika je způsobena především růstem přímých zahraničních investic, ale i řadou dalších aspektů. Rostoucí tendence kolumbijské ekonomiky udává Kolumbii do popředí a vytvořily z ní lídra latinskoamerických zemí. I do budoucna se očekává pozvolný růst kolumbijské ekonomiky a Kolumbie by tak měla upevňovat svou pozici ve vedení.

Kolumbijská republika se poučila ze své bouřlivé historie a nyní preferuje mírová jednání a snaží se vše řešit demokraticky, mírově. Prostě tak, aby obě strany případného konfliktu byly spokojené. Tím, že Kolumbie otevírá svůj trh, a je mnohem více otevřenější k novým partnerstvím než tomu bývalo tehdy, dochází k vytváření nových pracovních míst a tím k snižování nezaměstnanosti. Všechny tyto aspekty přispěly k tomu, že Kolumbie se stává čím dál více atraktivním obchodním partnerem, a je mnohem více úspěšnější v zapojování do integračních uskupení.

V první části třetí kapitoly byly vysvětleny pojmy jako integrace, formy realizace, motivy které nutí jednotlivé celky spojovat se do větších jednotně fungujících celků, kritéria členění nebo popsány integrační stupně. Integrační proces na svém významu nabývá zejména až v druhé polovině tohoto století. Integrační procesy v jižní Americe ale začínají mnohem dříve, už na počátku 19. století. Až po druhé světové válce pocítovala jižní Amerika potřebu spojit se, pomáhat si a překonat poválečný stav. Tímto uvědoměním začíná doslova lavina utváření jihoamerických, respektive latinskoamerických integračních uskupení.

Cílem druhé části třetí kapitoly bylo zhodnotit zapojení Kolumbie do integračních procesů. Kolumbijská republika je prointegrační zemí, má velmi aktivní postoj v rámci

zapojování do integračních uskupení. Pokud je už členem integračního uskupení, snaží se být proaktivní. Je členem řady integračních uskupení, od nejstarší integrační spolupráci CEPAL, které vzniklo v roce 1948, přes nejpočetnější uskupení ALADI až po nejnověji vzniklé integrační uskupení Pacifická aliance. Právě poslední zmíněné integrační uskupení je pro Kolumbii nejvíce zásadní, nejpříznivěji působí na ekonomiku Kolumbie a Kolumbie je zde nejvíce aktivní. Právě díky tomuto integračnímu uskupení vzniklo nejvíce pracovních míst, zvýšil se objem investic a rapidně se zvýšila možnost Kolumbijsců studovat v zahraničí. Pacifická aliance má do budoucna za cíl být nejdůležitějším integračním uskupením Latinské Ameriky a rozšířit své obchodní styky a partnerství se zeměmi jiných kontinentů.

Cílem čtvrté kapitoly bylo zhodnotit efekty integrační spolupráce Kolumbie. V první části čtvrté kapitoly byly zhodnoceny dopady integračních tendencí na jednotlivé ukazatele. Zahraniční obchod se v posledních letech zvýšil, téměř pětkrát. Rovněž i hrubý domácí produkt roste. Za posledních dvacet let se dostal do záporných hodnot pouze jednou. Za rok 2015 zaznamenal ekonomický růst vyjádřený pomocí HDP menší nárůst než v předchozím roce. To bylo způsobeno poklesem produkce a exportu ropy, která tvoří majoritní část exportních komodit Kolumbie. Snižuje se inflace, která se konečně dostala pod hranici 10 % a díky nově vzniklým pracovním místům ze strany integračních uskupení a přílivu nových firem ale i aktivní činnosti vlády v této problematice, se snížila i nezaměstnanost. Vzájemné obchodní vztahy s Evropskou unií započaly již v polovině devadesátých let 20. století, avšak spolupráce dostává nový rozměr až s Mnohostrannou obchodní dohodou, která vstoupila v platnost v srpnu 2013. Za první rok platnosti této Dohody se vzájemná obchodní výměna zvýšila o 500 euro. Obě strany v různé míře odstranily cla a Evropská unie si vyjednala lepší podmínky v automobilovém průmyslu, než má USA. Do budoucna chtějí obě strany rozšířit svou spolupráci o Dohodu o bio produktech. V současné době je tato Dohoda ve fázi vyjednávání, ale pokud se podaří uzavřít, celá obchodní spolupráce by dostala nový rozměr. Kolumbie je pro Českou republiku zcela přirozeným historickým obchodním partnerem, vzájemné partnerství datujeme na počátek 20. století. Česko-kolumbijské vztahy mají opěrný bod v kvalitní smluvní základně. České produkty nebo stroje se v Kolumbii vyskytovaly zcela běžně, ale po zániku monopolu a změně režimu se vzájemné vazby zcela zpřetrhaly a až nyní opět pronikají české firmy na kolumbijský trh. Česká republika se účastnila řady veletrhů, kde byla hojně zastoupena. Obrat vzájemné obchodní výměny dosáhl téměř 99 milionů USD a byla to historicky nejvyšší hranice, která byla dosud dosažena. Skvělé zastoupení a perspektivní spolupráci navazuje společnost Wolf Invest, jejíž účast na veletrhu Expodefensa 2015 byla zásadní. Navázala řadu kontaktů, díky nimž by měla do roku 2016 fyzicky

realizovat první zakázky. Proniknout na kolumbijský trh je časově i finančně náročné, a proto by se měli obchodníci a společnosti obrnit vysokou trpělivostí. Celé obchodování je specifické zvláštnostmi, které jsou spojeny s kolumbijským trhem. I když hlavními komoditami v obchodování s Kolumbií jsou technické a strojní produkty, do budoucna vidím množství zajímavých a perspektivních možností, díky kterým by mohla Česká republika proniknout na kolumbijský trh.

První perspektivní oblastí je energetika a zabezpečení dodávek a chodu malých a středních vodních elektráren. Další perspektivní možnosti jsou důlní a těžební průmysl, různé typy infrastruktury a problematika životního prostředí. Rovněž jako vše, co můžeme zařadit do oblasti zdravotnictví a strojírenství. Posledními dvě významné možnosti jsou export piva, jelikož české pivo patří ve světě k jednomu z nejlepších a jsme proslaveni díky kvalitě piva a kosmetika, neboť ženy v Kolumbii jsou známé svou krásou a zálibou v péči o sebe.

Potenciál kolumbijské ekonomiky je veliký. I když ukazuje ekonomika rostoucí tendenci, jen čas ukáže, jestli tento růst bude stabilní a pokračovat, nebo se vyskytnou překážky. Jak už to tak bývá, tak vždy se může objevit něco nečekaného a může se snížit atraktivita Kolumbie pro investory a navazování nových partnerství. Může se kdykoliv objevit překážka, která způsobí opětovné přerušení obchodních vazeb. A nebo se může potvrzovat současný rostoucí trend, potenciál kolumbijské ekonomiky a rostoucí počet nových partnerství bez větších výkyvů, a tak by se mohla Kolumbie stát jednou z nejvíce uznávaných zemí jako obchodní partner. Mohla by se dostat za několik let dostat do popředí a vyrovnat se současným obchodním velmocím, nebo se jim při nejmenším velmi přiblížit. Jen čas ukáže, jakým směrem půjde Kolumbie.

Seznam použité literatury

Knížní zdroje

BAGLEY, Bruce M. a Jonathan D.ROSEN. *Colombia's political economy at the outset of the twenty-first century. Frome Uribe to Santos and beyond*. London: Lexington Books, 2015. 341. ISBN 978-0-7391-9293-1

CIHELKOVÁ, Eva. *Nový regionalismus – teorie a případová studie (Evropská unie)*. 1.vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. 361 s. ISBN 978-80-7179-808-8

CIHELKOVÁ, Eva a kol. *Evropská ekonomická integrace: procesy, politiky, governance*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2011. 336 s. ISBN 978-80-245-1835-0

DOSENRODE, Soren (ed). *Limits to Regional Integration*. Farnham: Ashgate, 2015. 257 s. ISBN 978-1-4724-5334-1

GULLOVÁ, Soňa. *Mezinárodní obchodní a diplomatický protokol*. 3., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 336 s. ISBN 978-80-247-4418-6

HONOVÁ, Iva. *Integrační procesy ve světové ekonomice*. 1.vyd. Ostrava: VŠB-TU, 2004. 101 s. ISBN 978-80-248-1411-7

KLÍMOVÁ, Eva. *Školní atlas světa*. 1.vyd. Praha: Kartografie Praha, 2006. 175 s. ISBN 80-7011-730-3

MAJEROVÁ, Ingrid. *Mezinárodní integrační procesy*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2007. 125 s. ISBN 978-80-7248-420-1

NAVRÁTIL, Boris, Radomír KÁŇA a Bohumír ZLÝ. *Evropská unie a integrační procesy. Terminologický slovník*. Ostrava: VŠB – TU, 2012. 178 s. ISBN 978-80-248-2904-3

VANDEN, Harry E. a Gary PREVOST. *Politics of Latin America: The power game*. 5. vyd. New York: Oxford University Press, 2014. 636 s. ISBN 978-0-19-934025-5

WAIŠOVÁ, Šárka. *Regionální integrační procesy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. 512 s. ISBN 978-80-7380-232-5

WORLD BANK. *Doing Business 2015: Going beyond efficiency*. 12. vyd. Washington, DC: World Bank, 2015. ISBN 978-1-4648-0351-2

ZLÝ, Bohumír. *Úvod do teorie mezinárodní ekonomické integrace*. 1. vyd. Brno: Tribun EU, 2009. 284 s. ISBN 978-80-7399-719-9 (brož.)

Elektronické zdroje

Agencia Presidencial de Cooperación Internacional de Colombia. *Hoja de Ruta de la Cooperación Internacional 2015-2018*. [online]. [cit 2016-03-29]. Dostupné z: <https://www.apccolombia.gov.co/index.php?idcategoria=2362>

ALADI. *Colombia: Indicadores Socioeconómicos*. ©2015. [online]. Dostupné z: <http://www.aladi.org/nsfaladi/sitioAladi.nsf/indicadorEcDatos.xsp?databaseName=CN=websrv/O=ALADI!!nsfaladi%5Cindicado.nsf&documentId=FCDF2979299223C6032567B4005CD7EE&action=editDocument>

ALADI. *Quienes Somos*. ©2015. [online]. Dostupné z: <http://www.aladi.org/sitioALADI/quienesSomos.html>

ALADI. *Organización Institucional*. ©2015. [online]. Dostupné z: <http://www.aladi.org/sitioALADI/organizacionInstitucional.html>

Banco central de Colombia. *Índice de precios al consumidor*. [online]. Dostupné z: <http://www.banrep.gov.co/es/ipc>

Bilaterals. *Pacific Alliance*. [online]. [cit 2013-09-01]. Dostupné z: <http://www.bilaterals.org/?-Pacific-Alliance-&lang=en>

Businessinfo. *Kolumbie: Zahraniční obchod a investice*. [online]. [cit 2015-06-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/kolumbie-zahranicni-obchod-a-investice-19432.html>

Businessinfo. *Kolumbie: Vztahy země s EU*. [online]. [cit 2015-06-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/kolumbie-vztahy-zeme-s-eu-19433.html>

Businessinfo. *Kolumbie: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR*. [online]. [cit 2015-06-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/kolumbie-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr-19434.html>

Businessinfo. *Kolumbie: EU zahájila s Kolumbií vyjednávání dohody o obchodu s bio produkty*. [online]. [cit 2016-02-09]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/zahranicni-obchod-eu-zahajila-s-kolumbii-74097.html>

Businessinfo. *Kolumbie: Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled*. [online]. [cit 2015-06-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/kolumbie-zakladni-charakteristika-teritoria-19431.html>

Businessinfo. *Kolumbie: Výroční politická a ekonomická zpráva za rok 2015*. [online]. [cit 2016-01-22]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/kolumbie-vyrocní-politicka-a-ekonomicka-zprava-za-rok-2015-73582.html#!&chapter=1>

Businessinfo. *Výsledky prvního roku platnosti MOD*. [online]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/kolumbie-vztahy-zeme-s-eu-19433.html>

Businessinfo. *Pacifická Aliance (AP): Čím je specifická, jakou úlohu v ní má Chile a co nabízí pro národní ekonomické zájmy ČR (Analýza)*. [online]. [cit 2014-03-17]. Dostupné z: [http://www.mzv.cz/santiago/cz/obchod_a_ekonomika/pacificka_aliance_ap_cim_je_specificka.html](http://www.mzv.cz/santiago/cz/obchod_a_ekonomika/pacificka_aliance_ap_cim_je_specificka_a.html)

CELAC. *The Community of Latin American and Caribbean States*. [online]. Dostupné z: <http://www.celacinternational.org/>

CIA. The World Factbook. *Colombia*. [online]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/co.html>

Cities Today. *Latin America*. [online]. [cit 2015-07-18]. Dostupné z: <http://es.calameo.com/read/003329972e12a9559a62d>

Colombia Reports. *Pacific Alliance: the Colombia, Peru, Chile and Mexico trade bloc*. ©2016. [online]. [cit 2014-06-17]. Dostupné z: <http://colombiareports.com/pacific-alliance/>

Comunidad Andina. *Quienes somos: Somos Comunidad Andina*. ©2010. [online]. Dostupné z: <http://www.comunidadandina.org/Seccion.aspx?id=189&tipo=QU&title=somos-comunidad-andina>

Comunidad Andina. *Reseña Histórica*. ©2010. [online]. Dostupné z: <http://www.comunidadandina.org/Seccion.aspx?id=195&tipo=QU&title=resena-historica>

Comunidad Andina. *Cronología*. ©2010. [online]. Dostupné z: <http://www.comunidadandina.org/Seccion.aspx?id=196&tipo=QU&title=cronologia>

Comunidad Andina. *Notas de Prensa*. ©2010. [online]. Dostupné z: <http://www.comunidadandina.org/Prensa.aspx?tema=TE&busca=colombia&anio=0&mes=0&x=0&y=0&accion=buscar&cat=NP>

Comunidad Andina. *Sistema Andino de Integración*. ©2010. [online]. Dostupné z: <http://www.comunidadandina.org/Seccion.aspx?id=4&tipo=SA&title=sistema-andino-de-integracion-sai>

Comunidad Andina. *Nuestros Objetivos*. ©2010. [online]. Dostupné z: <http://www.comunidadandina.org/Seccion.aspx?id=189&tipo=QU&title=somos-comunidad-andina>

Comunidad Andina. *Principios Orientadores*. ©2010. [online]. Dostupné z: <http://www.comunidadandina.org/Seccion.aspx?id=189&tipo=QU&title=somos-comunidad-andina>

CONSTITUTE. *Colombia's constitution*. [online]. Dostupné z: https://www.constituteproject.org/constitution/Colombia_2013.pdf?lang=en

Countrysmeters. *Colombia population*. [online]. [cit 2016-03-29]. Dostupné z: <http://countrysmeters.info/en/Colombia>

Czechtrade. *Desatero pro obchodování s Kolumbií*. ©2010-2014. [online]. Dostupné z: <http://www.czechtrade.cz/czechtrade-svet/amerika/obchodovani-kolumbie/>

Delegación de la Unión Europea en Colombia. *Colombia: Relaciones políticas*. [online]. Dostupné z: http://www.eeas.europa.eu/delegations/colombia/eu_colombia/political_relations/index_es.htm#nivel

Delegación de la Unión Europea en Colombia. *Colombia: Comercio*. [online]. Dostupné z: http://www.eeas.europa.eu/delegations/colombia/eu_colombia/trade_relation/index_es.htm

Departamento Administrativo Nacional de Estadística. *Índice de precios al consumidor*. [online]. Dostupné z: <http://www.dane.gov.co/index.php/indices-de-precios-y-costos/indice-de-precios-al-consumidor-ipc>

Embassy of Colombia. *About Colombia*. ©2012. [online]. Dostupné z: <http://www.colombiaemb.org/overview>

Encyklopædia Britannica. *Colombia*. ©2016. [online]. Dostupné z: <http://www.britannica.com/place/Colombia>

European Union. European External Action Service. *EU Relations with Republic of Colombia*. [online]. Dostupné z: http://eeas.europa.eu/colombia/index_en.htm

European Commission. International Cooperation and Development. *Colombia*. [online]. [cit 2016-03-29]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/europeaid/countries/colombia_en

Eurostat. Andean Community of Nations. [online]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/international-statistical-cooperation/asia-and-latin-america/latin-america/andean-community-of-nations>

Government of the New Zealand. *New Zealand to open Embassy in Colombia*. [online]. [cit 2015-09-15]. Dostupné z: <https://www.beehive.govt.nz/release/new-zealand-open-embassy-colombia>

International democracy watch. *Andean Community of Nations*. ©2001-2012. [online]. Dostupné z: <http://www.internationaldemocracywatch.org/index.php/andean-community-of-nations>

Kolumbijské ministerstvo zahraničních věcí. *Unión de Naciones Suramericanas*. [online]. [cit 2016-03-29]. Dostupné z: <http://www.cancilleria.gov.co/international/consensus/unasur>

Koma Modular. *Co je modulární výstavba*. [online]. Dostupné z: <http://www.koma-modular.cz/produkty-a-sluzby#modularni-vystavba>

Maps of world. *Colombia geography*. [online]. Dostupné z: <http://www.mapsofworld.com/colombia/geography/>

Ministerstvo zahraničních věcí ČR. *Kolumbie: Očekávaný vývoj v teritoriu*. [online]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/jizni_amerika/kolumbie/ekonomika/ocekavany_vyvoj_v_teritoriu.html

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. *Kolumbie*. [online]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/jizni_amerika/kolumbie/

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. *Indická ekonomika a Latinská Amerika*. [online]. [cit 2012-06-28]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/newdelhi/cz/obchod_a_ekonomika/souhrnna_teritorialni_informace/indie/latinska_amerika_dalsi_velka_prilezitost.html

New Zeland Government. *New Zeland to open embassy in Colombia*. [online]. [cit 2015-09-15]. Dostupné z: <https://www.beehive.govt.nz/release/new-zealand-open-embassy-colombia>

ProColombia. *Informe turismo inversion y exportaciones*. [online]. Dostupné z: <http://www.procolombia.co/publicaciones/informe-turismo-inversion-y-exportaciones>

SA Connections s.r.o. *Kolumbie*. [online]. Dostupné z: <http://www.saconnections.cz/kolumbie.html>

Světadíly. *Kolumbie – základní informace*. © 2007 – 2012. [online]. Dostupné z: <http://kolumbie.svetadily.cz/info/>

The Pacific Alliance. *What is the Pacific Alliance*. [online]. [2016-03-29]. Dostupné z: <https://alianzapacifico.net/en/que-es-la-alianza/#what-is-the-pacific-alliance>

The Pacific Alliance. *History*. [online]. [cit 2016-03-29]. Dostupné z: <https://alianzapacifico.net/en/que-es-la-alianza/#history>

The Pacific Alliance. *Strategic value*. [online]. [cit 2016-03-29]. Dostupné z: <https://alianzapacifico.net/en/que-es-la-alianza/#strategic-value>

The Pacific Alliance. *Structure and system*. [online]. [cit 2016-03-29]. Dostupné z: <https://alianzapacifico.net/en/que-es-la-alianza/#structure-and-system>

The Pacific Alliance. *Press Releases*. [online]. [cit 2016-04-20]. Dostupné z: <https://alianzapacifico.net/en/prensa/#comunicados-y-noticias>

The World Bank. *Agricultural land (% of land area)*. ©2016. [online]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/indicator/AG.LND.AGRI.ZS>

The World Bank. *Inflation, consumer prices (% annual)*. ©2016. [online]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG>

The World Bank. *Mortality rate, under-5 (per 1,000)*. ©2016. [online]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/indicator/SH.DYN.MORT>

The World Bank. *Population, total*. ©2016. [online]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL>

Trading economics. *Colombia Unemployment Rate*. ©2016. [online]. Dostupné z: <http://www.tradingeconomics.com/colombia/unemployment-rate>

UNASUR. *How does UNASUR function*. [online]. Dostupné z: <http://www.unasursg.org/en/node/178>

UNASUR. *Pro tempore presidents*. [online]. Dostupné z: <http://www.unasursg.org/en/node/192>

United Nations Regional Information Center for Western Europe. *The guerilla groups in Colombia*. [online]. [cit 2016-03-29]. Dostupné z: <http://www.unric.org/en/colombia/27013-the-guerrilla-groups-in-colombia>

UNASUR. *Specific goals*. [online]. Dostupné z: <http://www.unasursg.org/en/node/180>

Velvyslanectví České republiky v Bogotě. *Historie diplomatických vztahů mezi ČR a Kolumbií*. [online]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/bogota/cz/zakladni_informace_o_kolumbii_a_ekvadoru/vzajemne_vztahy/historie_diplomatickych_vztahu_mezi_cr_a.html

Velvyslanectví České republiky v Bogotě. *Bilaterální dohody mezi ČR a Kolumbií*. [online]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/bogota/cz/zakladni_informace_o_kolumbii_a_ekvadoru/vzajemne_vztahy/bilateralni_dohody_mezi_cr_a_kolumbii.html

Seznam zkratek

ACS-AEC-	Association of Caribbean States – Asociación de Estados del Caribe Sdružení Karibských států
ALADI-	Asociación Latinoamericana de Integración Latinskoamerické integrační sdružení
ALALC-	La Asociación Latinoamericana de Libre Comercio Latinskoamerické společenství volného obchodu
BENELUX-	Belgium, Netherland, Luxembourg Belgie, Nizozemí, Lucembursko
CAN-	Comunidad Andina Andské společenství
CEFTA-	Central European free trade area Středoevropská zóna volného obchodu
CEPAL-	Comisión Económica para América Latina y el Caribe Komise pro ekonomické záležitosti pro Latinskou Ameriku a Karibik
CSN-	South American Community of Nations Jihoamerické společenství národů
DANE-	Departamento Administrativo Nacional de Estadística Kolumbijský statistický úřad
EU-	European Union Evropská Unie
EUR-	Euro Euro
EURATOM-	European Atomic Energy Community Evropské společenství pro atomovou energii
MERCOSUR-	Mercado Común del Sur Společný jižní trh
NAFTA-	North American free trade area Severoamerická zóna volného obchodu
NATO-	North Atlantic Treaty Organization Severoatlantická aliance
PM-	Proyecto Mesoamérica

	Středoamerický projekt
SELA-	Sistema Económico Latinoamericano y del Caribe Latinskoamerický a Karibský hospodářský systém
UNASUR-	Unión de Naciones Suramericana Jihoamerická unie národů
USA-	United States of America Spojené státy americké
USD-	United States dollar Americký dolar

Seznam grafů, obrázků, tabulek

Seznam grafů

Graf 2.1	Struktura obchodních partnerů a komodit (export).....	15
Graf 2.2	Umístění Kolumbie v jednotlivých ukazatelích	16
Graf 2.3	Míra nezaměstnanosti v Kolumbii v roce 2015	19
Graf 2.4	Míra nezaměstnanosti v Kolumbii a České republice.....	19
Graf 4.1	Vývoj HDP v mld. USD	47
Graf 4.2	Obchodní výměna mezi EU a Kolumbií	54

Seznam obrázků

Obr. 2.1	Politická mapa Kolumbie	11
Obr. 2.2	Nerostné suroviny v Kolumbii	12
Obr. 3.1	Stupně integrace podle nového pojetí	30
Obr. 3.2	Mapa a logo Andského společenství národů	34
Obr. 3.3	Logo a mapa ALADI	37
Obr. 3.4	Umístění UNASUR na mapě a jeho logo	39
Obr. 3.5	Mapa členských států a logo Aliance	41
Obr. 4.1	Vývoj zahraničního obchodu	44
Obr. 4.2	Největší obchodní partneři Kolumbie	45

Seznam tabulek

Tab. 2.1	Vývoj inflace (index spotřebitelských cen, v %)	14
Tab. 4.1	Vývoj míry inflace od roku 2005	46
Tab. 4.2	Vývoj míry nezaměstnanosti během 10 let	48
Tab. 4.3	Obchodní partnerství ČR a Kolumbie	57

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 6.5.2016

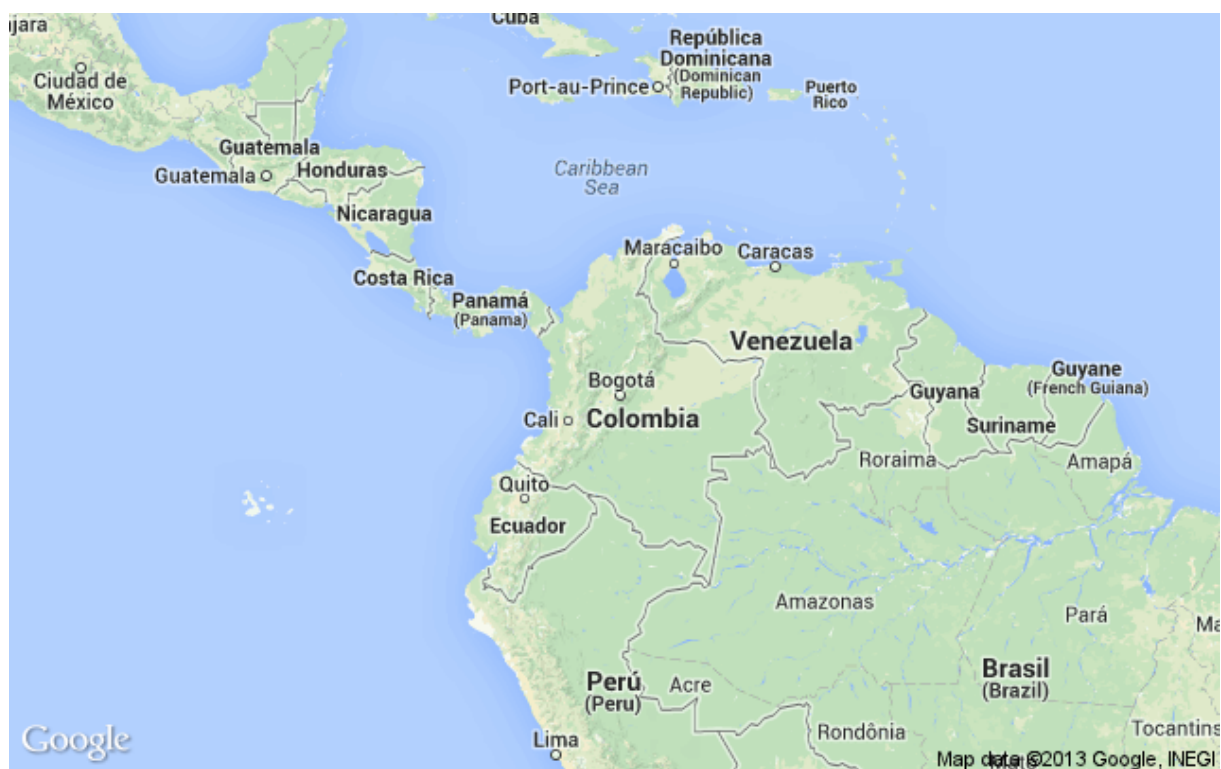
Krůtová

Karolína Krůtová

Seznam příloh

- Příloha č.1: Přírodní mapa Kolumbie
- Příloha č.2: Kolumbijská kávová plantáž
- Příloha č.3: Vysvětlivky značek nerostných surovin
- Příloha č.4: Vývoj HDP
- Příloha č.5: Struktura importu a zemí
- Příloha č.6: Přehled umístění
- Příloha č.7: Rozmanitost náboženství
- Příloha č.8: Organizační struktura ALADI
- Příloha č.9: Příklad modulární výstavby
- Příloha č.10: Počet obyvatel od roku 2005

Příloha č.1: Přírodní mapa Kolumbie

zdroj: www.turistika.cz

Příloha č.2 Kolumbijská kávová plantáž

zdroj: www.britannica.com

Příloha č.3: Vysvětlivky značek nerostných surovin

Symbol	Commodity	Symbol	Commodity	Symbol	Commodity
	Alunite	J	Jade	Si	Silicon
	Alumina	Kao	Kaolin	Sim	Sillimanite
	Aluminum	Ky	Kyanite	Ag	Silver
	Andalusite and Antimony	Laz	Lapis lazuli	So	Soapstone
	Arsenic	Pb	Lead	NaCl	Sodium Chloride
	Asbestos	PbZn	Lead/Zinc	Na	Soda ash, trona
	Asphalt	Lig	Lignite	Na	Sodium sulfate
	Barite	Lime	Lime Lime	Stone	Stone
	Bauxite	LimeS	Limestone	Sr	Strontium
	Bentonite	LNG	Liquified natural gas	S	Sulfur
	Beryllium/beryl	LPG	Liquified petroleum gas	Talc	Talc
	Bismuth	Li	Lithium	Ta	Tantalum
	Bitumen (natural)	Mgs	Magnesite	Te	Tellurium
	Bit Boron	Mg	Magnesium	Th	Thorium
	Bromine	Mn	Manganese	Sn	Tin
	Cadmium	Mar	Marble and alabaster	Ti	Titanium (Rutile or Ilmenite)
	Calcium	Ma	Marl	TiO2	Titanium dioxide (processed)
	Carbon black	Hg	Mercury	Titan	Titan
	Cement	M	Mica	W	Tungsten
	Cesium	Mo	Molybdenum	U	Umbur
	Chromite	NG	Natural gas	U	Uranium
	Clays	NGL	Natural gas liquids	V	Vanadium
C	Coal	Nep	Nepheline syenite	V	Vermiculite
	Cobalt	Ni	Nickel	Wo	Wollastonite
	Columbium (Niobium)	Nit	Nitrates	Y	Yttrium
	Copper		Nitrogen (ammonia plants)	Zn	Zinc
	Corundum		Ochre	Zr	Zircon
	Cryolite		Oil sands		
	Diamond		Oil shale		
	Diatomite		Olivine		
	Dolomite		Opal		
	Emerald	Peat	Peat		
	Emery	Per	Perlite		
	Feldspar	Pet	Petroleum, crude		
	Ferroalloys	Pet	Petroleum refinery products		
	Ferrochrome	P	Phosphate		
	Ferromanganese	Pig	Pig iron		
	Ferronickel	Pigm	Pigments, iron		
	Ferrosilicon	Pt	Platinum		
	Fertilizer	PGM	Platinum-group metals		
	Fluorspar	K	Potash		
	Gallium	Pz	Pozzolana		
	Garnet	Pm	Pumice		
	Gemstones	Py	Pyrite		
	Germanium	Py	Pyrophyllite		
	Gold	Qtz	Quartz or quartzite		
	Graphite	R	Rare earths		
	Gypsum	Re	Rhenium		
	Indium	Salt	Salt		
	Iron and steel	S/Gvl	Sand and gravel		
	Iron ore	Se	Sandstone		
			Selenium		
			Sepiolite, meerschaum		
			Serpentine		
			Shale		

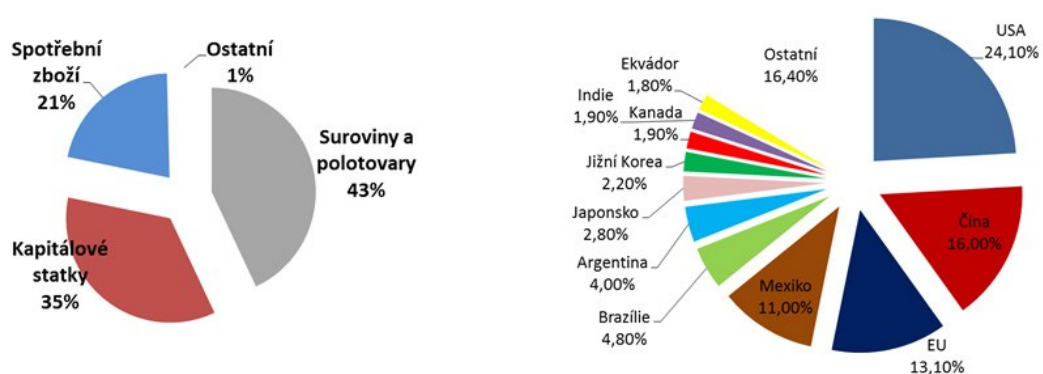
Zdroj: www.mapsofworld.com

Příloha č.4: Vývoj HDP

	2010	2011	2012	2013	2014
HDP/obyv. v PPP	10 511	10 788	11 332	11 637	11 977
Celkové HDP v mld. USD	234	287	336	370	389
Růst HDP v %	4,0	6,6	4,0	4,9	4,6

zdroj: www.businessinfo.cz, vlastní zpracování

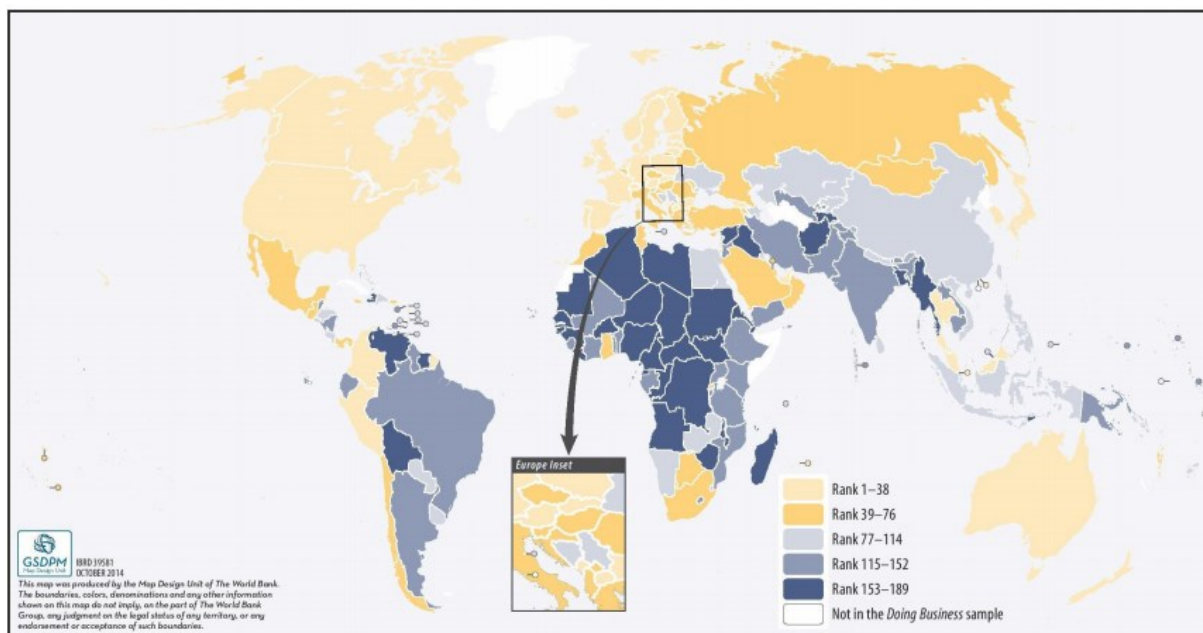
Příloha č.5: Struktura importu a zemí

zdroj: South America Connections

V příloze č. 5 „Struktura importu a zemí“ lze vidět strukturu importu za rok 2012. Kolumbie nejvíce dováží zboží a produkty z USA, ta zaujímá v importu Kolumbie téměř jednu čtvrtinu. poté z Číny a Evropské unie.

Příloha č.6: Přehled umístění

zdroj: Doing Business 2015

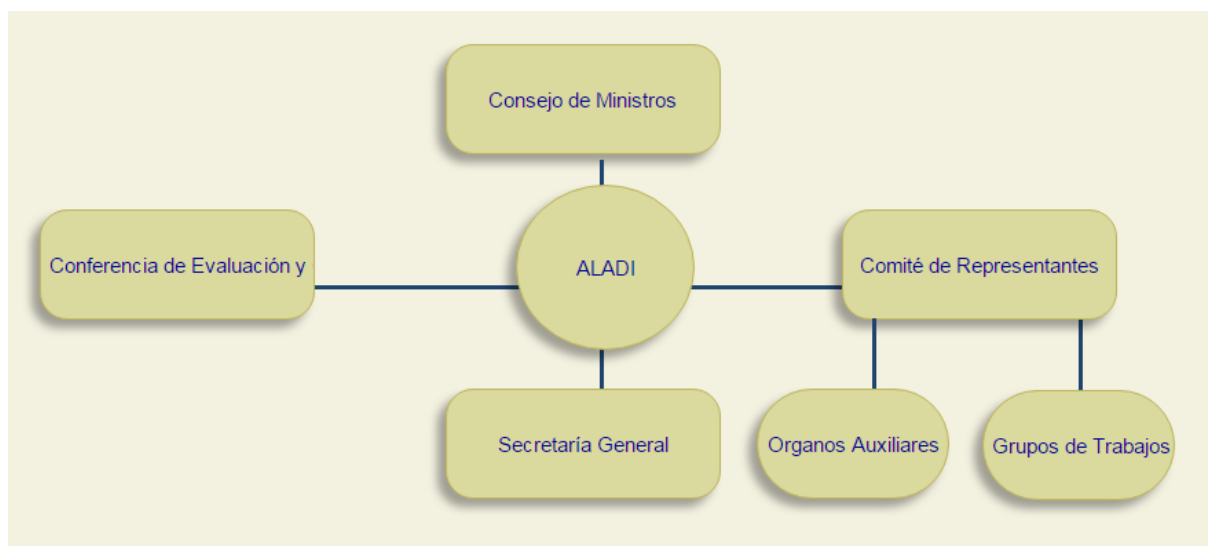
Příloha č.7 Rozmanitost náboženství

Country	Roman Catholic	Protestant*	Hindu	Muslim	Jewish	Other	Non-Believers/ No Affiliation	Unspecified
Argentina	92.0%	2.0%			2.0%	4.0%		
Belize	49.6%	27.0%				14.0%	9.4%	
Bolivia	95.0%	5.0%						
Brazil	73.6%	15.4%				3.6%	7.4%	
Chile	70.0%	17.2%				4.6%	8.2%	
Colombia	90.0%					10.0%		
Costa Rica	76.3%	15.7%				4.8%	3.2%	
Dominican Republic	95.0%					5.0%		
Ecuador	95.0%					5.0%		
El Salvador	57.1%	23.1%				3.0%	16.8%	
Haiti**	80.0%	16.0%				3.0%	1.0%	
Honduras	97.0%	3.0%						
Jamaica	2.6%	62.5%				14.2%	20.7%	
Mexico	76.5%	6.3%				0.3%	3.1%	13.8%
Nicaragua	58.5%	24.1%				1.7%	15.7%	
Panama	85.0%	15.0%						
Paraguay	89.6%	7.3%					1.1%	2.0%
Peru	81.3%	12.5%				3.3%		2.9%
Suriname	22.8%	25.2%	27.4%	19.6%		5.0%		
Trinidad and Tobago	26.0%	31.6%	22.5%	5.8%		10.8%	1.9%	1.4%
Uruguay	47.1%	34.3%			0.3%	1.1%	17.2%	
Venezuela	96.0%	2.0%	22.5%	5.8%		2.0%	1.9%	

zdroj: Politics of Latin America, 2014

V příloze č.7 lze vidět, že Kolumbie je jednou z nejvíce věřících zemí mezi latinskoamerickými státy a rovněž je zde největší zastoupení lidí, kteří vyznávají římskokatolické náboženství.

Příloha č.8 Organizační struktura ALADI

zdroj: ALADI, online, 2015

Příloha č.9 Příklad modulární stavby

zdroj: Koma Modular

Příloha č.10 Počet obyvatel od roku 2005

Rok	Počet obyvatel
2005	43 285 636
2006	43 835 744
2007	44 374 647
2008	44 901 660
2009	45 416 276
2010	45 918 101
2011	46 406 446
2012	46 881 018
2013	47 342 363
2014	47 791 393

zdroj: Worldbank, 2016, vlastní zpracování